Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 266 (5857).
19 НОЯБРЬ 1985 й.
СЕШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

М. С. ГОРБАЧЕВ ЖЕНЕВАГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Суратда: аэропортда кузатув пайти. (ТАСС).

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев АҚШ президенти Р. Рейган билан учрашиш учун 18 ноябрь куни Москвадан Женевага жўнаб кетди.

Олий даражадаги Совет—Америка учрашувида қатнашиш учун М. С. Горбачев билан бирга жўнаб кетган расмий кишилар орасида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари Г. М. Корниенко, СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин, КПСС Марказий Комитети Пропаганда бўлимининг мудири А. Н. Яковлев, КПСС Марказий Комитети Халқаро ахборот бўлимининг мудири Л. М. Замятин, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров бор.

Аэропортда М. С. Горбачевни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари Г. А. Алиев, В. И. Воротников, В. В. Гришин, А. А. Громико, Е. К. Лигачев, Н. И. Рижков, М. С. Соломенцев, В. М. Чебриков, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидатлар П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, С. Л. Соколов, Н. В. Тализин, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари Б. Н. Ельцин, Л. Н. Зайков, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, В. П. Никонов, К. В. Русаков, бошқа ўртоқлар кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида АҚШнинг СССРдаги муваққат ишлар вакили Р. Комс, Швейцариянинг СССРдаги муваққат ишлар вакили М. Фон Грюниге бор эдилар.

(ТАСС).

М. С. ГОРБАЧЕВ ЖЕНЕВАГА КЕЛДИ

М. С. Горбачев 18 ноябрь куни Женевага келди. Куантрэн аэропорти. Совет Иттифоқилик олий мартабали меҳмоннинг келиши шарафига бу ерда СССР ва Швейцария давлат байроқлари кўтарилган.

Соат 11 дан 45 минут ўтганда совет авиалайнери қўнади. Самолёт пиллапояси ёнида М. С. Горбачевни Швейцария Конфедерациясининг президенти К. Фурглер кутиб олди. Кутиб олишда Швейцария ташқи ишлар департаментининг бошлиғи П. Обер иштирок этди.

Кутиб олувчилар орасида СССРнинг Швейцариядаги элчиси И. И. Ипполитов, СССРнинг Женевадаги БМТ бўлими ва бошқа халқаро ташкилотлар ҳузуридаги доимий вакили М. Д. Ситенко бор эдилар.

К. Фурглер Совет Иттифоқидан келган олий мартабали меҳмонни табриклаб бундай деди:

— Хуш келибсиз! Халқлар ўртасида мустаҳкам тинчлик ва яхши ҳамжиҳатлик манфаатлари йўлида сизга муваффақиятлар тилаймиз.

Сиз билан президент Рейган ўртасидаги учрашув бизнинг мамлакатимизда бўлиши биз учун шарафдир ҳамда Швейцариянинг анъанавий бетарафлигига ишонч нишонасидир. Биз Европа марказидаги мамлакат сифатида боғловчи бўғин вазифасини бажаряпмиз. Кейинги 700 йил мобайнида Швейцария Конфедерацияси одилона тинчликка содиқ бўлган эркин кишиларнинг иттифоқи бўлиб келмоқда. Халқлар ва мамлакатлар ўртасидаги тўла ҳамжихатлик ишига ўз ҳиссамизни қўшиш — бизнинг астойдил истагимиздир.

Тинчлик шаҳри Женева бир неча бор муҳим халқаро воқеалар шоҳиди бўлган. «Женева музокаралари руҳи» номи билан машҳур бўлган мана шу ҳамжиҳатликка интилиш тўрт буюк давлатнинг 1955 йил июлидаги конференциясида қайд этилган эди. Президент Рейган билан бўладиган музокаралар чоғида Сизга ҳам шу яхши анъана йўлдош бўлади, деб умид қиламиз.

Совет халқи иккинчи жаҳон урушида 20 миллион кишидан жудо бўлганлигини биз шу уруш тамом бўлгач, орадан қирқ йил ўтганидан кейин ҳам яхши эслаймиз. Шу фактнинг ўзи хавфсизлик масалаларида, айниқса, ҳушёр бўлишга ундайдиган сабабдир. Бунга ўхшаш фалокатлар энди такрорланмаслиги керак. Умр бўйи уруш ва тинчлик масалалари ҳақида мушоҳада қилган улуғ рус ёзувчиси Лев Николаевич Толстой ўтни ўт билан, ёвузликни ёвузлик билан енгиб бўлмайди, фақат эзгулик ёвузликни енгади, деб айтган эди.

Бутун инсоният тинчликка, озодлик ва хавфсизликка интилмоқда. Сизларнинг умумий куч-ғайратларингиз самаралари бутун инсониятнинг тақдирига ижобий таъсир кўрсатишидан ва ялпи тинчлик йўлидаги босқичлар бўлиб хизмат қилишидан умидвормиз.

Муҳтарам Бош секретарь, Сизни Швейцария заминида яна бир бор табриклашимга ижозат бергайсиз. Владимир Ильич Ленин 1914—1917 йилларда Швейцарияда яшаганини, сизларнинг улуғ ёзувчиларингиз, шоирларингиз ва композиторларингиз мамлакатимизда меҳмон бўлиб, ўз асарлари билан бизни ошна қилганликларини эслатиб ўтмоқчиман. Кўпгина швейцарияликлар ҳам мамлакатингиз маданияти ва фани турли соҳаларида из қолдирганлар, баъзи машҳур архитектура иншоотлари швейцар меъморларининг лойиҳаси асосида бунёд этилган. Сиз Женевада бўлган вақтингизда мамлакатларимизнинг манфаатларига таaллуқли масалаларни муҳокама қилиш имконияти берилишидан хурсандман.

Сизларнинг муҳим вазифангиз бажарилаётган вақтда бутун фикри-зикримиз Сизга ва президент Рейганга қаратилган бўлади. Бош секретарь жаноблари, биз бу ишда Сизга катта муваффақиятлар тилаймиз.

Сўнгра М. С. Горбачев нутқ сўзлаб, бундай деди:

Муҳтарам президент жаноблари!

Муҳтарама хонимлар ва муҳтарам жаноблар!

Президент жаноблари, бизнинг шаънимизга айтган эзгу сўзларингиз учун Сизга миннатдорчилик билдираман. Менинг англашимча, бу сўзлар мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасида вужудга келган муносабатларнинг характерини ифодалайди.

Биз Женева заминига қадам қўйганимиздан хурсандмиз. Асрлар давомида ажойиб шаҳрингиз маориф, тараққиёт, тинчлик ва озодлик учун курашчиларга кўп марталаб меҳмоннавоз бўлган.

Бизнинг давримизда Женева халқаро ҳамкорликнинг кўпгина анжуманлари ўтказиладиган жой бўлиб қолди.

Швейцария ўзи танлаб олган доимий бетарафлик статуси унинг халқаро муносабатларни ривожлантиришга каттагина ҳисса қўшишига кўмаклашаётганлиги шубҳасиздир. Совет Иттифоқи бу статусни ҳамиша ҳурмат қилиб келди ва ҳурмат қилаверади.

Бу сафар Женева Швейцария ҳукуматининг лутфан розилиги билан Совет Иттифоқи ва Америка Қўшма Штатлари раҳбарлари учрашадиган жой қилиб танланди. Бу учрашувда жуда муҳим масалалар муҳокама қилиниши лозим, умуман халқаро ишларнинг бундан буёнги бориши кўп жиҳатдан шу масалаларнинг ҳал этилишига боғлиқ бўлади. Аввало дунёда авж олиб кетган мислсиз қуролланиш пойгасини, унинг янги соҳаларга ёйилишини тўхтатиш, инсониятни ядро уруши хавфидан халос этиш, халқлар ўртасида тинчликни ва бундан буёнги самарали ҳамкорликни таъминлаш учун нималар қилиш тўғрисидаги масала шу жумлага киради.

Совет Иттифоқи ва Америка Қўшма Штатларининг халқлари, дунёдаги бошқа мамлакатларнинг халқлари Женева учрашувидан ижобий натижалар кутмоқдалар.

Биз шу муҳим учрашувнинг айни шундай натижалар билан тугашига интиламиз, деб сизларни ишонтира оламан.

Президент жаноблари, мана шундай иззат-икром билан кутиб олганингиз учун Сизга яна бир бор миннатдорчилик билдираман.

Аэродромдан М. С. Горбачев мотоциклчиларнинг эскорти ҳамроҳлигида ўзи учун ажратилган резиденцияга йўл олди. Бу ерда Швейцариядаги совет муассасаларининг ходимлари КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачевни самимий табриклаб кутиб олдилар. Болалар гуллар тақдим этдилар. М. С. Горбачев ҳозир бўлган кишиларга кутиб олганликлари учун самимий миннатдорчилик билдирди.

* * *

Швейцария протоколига мувофиқ тушдан кейин КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевни расмий тантанали кутиб олиш маросими бўлди.

Швейцария ҳукумати қароргоҳи биноси олдида Совет Иттифоқи ва Швейцария Конфедерациясининг байроқлари кўтарилди. Ҳарбий бўлинма саф тортиб турди, унинг командири М. С. Горбачевга рапорт берди. Ҳарбий оркестр икки мамлакат давлат гимнларини ижро этди. М. С. Горбачев билан К. Фурглер Швейцария армияси жангчилари сафи олдидан ўтдилар. Совет раҳбари ҳурматли меҳмонлар китобига имзо чекди.

Кутиб олиш маросимида Э. А. Шеварднадзе, П. Обер, Совет ва Швейцариянинг бошқа расмий кишилари бор эди.

(ТАСС).

СИФАТ ВА САМАРАДОРЛИК — АСОСИЙ ШИОРИМИЗ!

КПСС XXVII СЪЕЗДИ

• Ишчи минбари

ЮКСАК ТАЛАБЛАР

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси янги таҳрирдаги Программаси лойиҳаси мамлакатимиз ҳаётида муҳим сиёсий аҳамиятга эга бўлган воқеадир.

—Программа, —деди М. С. Горбачев КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1985 йил) Пленумида,— жамият ривожланишида экономиканинг ҳал қилувчи ролига асосланади. Партиянинг иқтисодий стратегияси фан-техника тараққиётини янада чуқурлаштиришни эътиборга олиб белгиланди. Бу стратегия чинакам тарихий миқёсдаги ўзгариш— халқ хўжалигини янги техника асосида реконструкция қилиш, уни ривожланишининг интенсив изларига кўчириш, совет экономикасини ташкил этиш ва самарадорликнинг янги поғонасига чиқариш мақсадини кўзлайди. Мана шуларнинг ҳаммаси инсон манфаатларига, инсоннинг бахт-саодатига хизмат қилади.

Бу ҳар бир киши, ҳар бир коллектив олдига муҳим вазифалар қўяди. Янги таҳрирдаги Программа лойиҳасини муҳокама қилиш жараёнида коллективлар янги меҳнат муваффақиятларини қўлга киритишлари, резервларни ишга солишлари, тежамкорлик соҳасида салмоқли ишларни амалга оширишлари лозим.

Биз дурадгорларнинг маҳоратини оширишга, ёшларга касб сирларини ўргатиш, тайёрланаётган маҳсулот сифатини яхшилашга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Ҳар бир ишчи бир неча касбни мукаммал билади. Смена ишини ташкил этиш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, технология талабларига қатъий амал қилишга кўп нарса боғлиқ. Ана шуларга амал қилганлигимиз учун деярли икки ярим йилдан буён фақат аъло сифатли маҳсулот тайёрламоқдамиз.

Ўз зиммамизга юксак мажбурият қабул қилиб, КПСС XXVII съезди очиладиган кунга қадар 1986 йилнинг икки ойлик планини бажаришга аҳд қилдик.

Т. Скопенцова, Л. Ходихўжаев, Х. Комилов, Б. Бердиев сингари ўнлаб дурадгор-йиғувчилар меҳнат беллашувида ибрат кўрсатиб ишламоқдалар.

Илғор коллективларнинг самарали меҳнати туфайли бирлашма ўн ой давомида планга қўшимча бир неча минг сўмликдан зиёд маҳсулот реализация қилишга эришди. Меҳнат унумдорлиги шу йилнинг ўтган даврида 4 процентга ошди. Шу йилнинг охирига қадар 90 процент маҳсулот янгиланади.

Э. ИКРОМОВ.

Сергели мебель ишлаб чиқариш бирлашмасининг бригада бошлиғи, «Ҳурмат белгиси» ва Халқлар дўстлиги орденларининг кавалери.

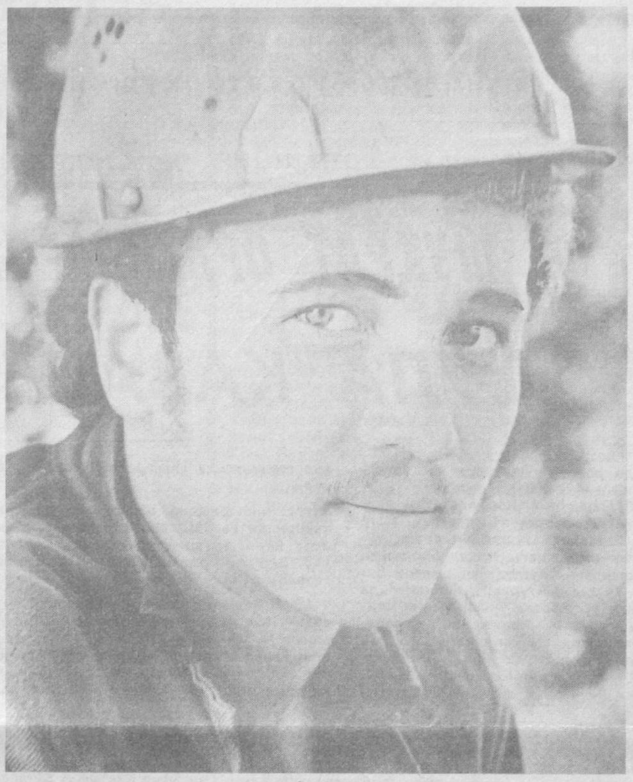

ТЎЛА САФАРБАРЛИК БИЛАН

«Ташсельмаш» заводи қуюв цехининг М. Гараев бошлиқ қолипловчилар бригадасини корхонада кўпчилик яхши танийди. Мазкур коллектив ойлик социалистик мусобақа якунлари бўйича бир неча марта ғолиб чиққан. Бригада пудрати усулида меҳнат қилаётган қолипловчилар ҳар сменада топшириқдаги 620 та ўрнига 700 тага етказиб қолип тайёрлашмоқда. Бригада аъзоларининг ўз ихтисосликларини мукаммал билиши, ўзаро ҳамжиҳатлик ана шундай юқори кўрсаткичларга эришиш имконини беряпти.

СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ва 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаси ишчилар ғайрат-шижоатини айниқса авж олдириб юборди. Мазкур ҳужжатда мамлакатимиз экономикасини ривожлантириш, халқ фаровонлигини оширишнинг конкрет вазифалари белгилаб берилган. Бу режалар амалга ошиши учун ҳамма тўла сафарбарлик билан меҳнат қилиши лозим. М. Гараев бригадаси мамлакатимиз коммунистлари анжумани арафасида зарбдорларча меҳнат қилиб, ўз муваффақиятларини КПСС XXVII съездига бағишламоқда.

СУРАТДА: бригаданинг энг илғор қолипловчиларидан бири И. Гусев.

И. Зарафшанский фотоси.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

Гулистон, 18 ноябрь (ЎзТАГ). Сирдарё область партия комитетининг пленуми бўлди. Ташкилий масала кўриб чиқилди. А. Ш. Ҳабибуллаев бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан пленум уни область партия комитетининг иккинчи секретари вазифасидан озод қилди. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари бўлиб ишлаган Б. А. Алламуродов Сирдарё область партия комитетининг иккинчи секретари этиб сайланди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев нутқ сўзлади.

МЕҲНАТ ИНТИЗОМИНИ МУСТАҲКАМЛАЙЛИК

Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва иш вақти йўқолишини қисқартириш жамоатчилик кўригининг область ташкилий комитети навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисни Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг секретари Ш. З. Камолхўжаев олиб борди ва унда сўзга чиқди.

Бундан икки ой муқаддам область ташкилий комитетининг бўлиб ўтган мажлисида Акмал Икромов районининг бир қатор корхона ва ташкилотлари раҳбарларининг ҳисоботлари тингланган эди. Ўша пайтда район турар жой ишлаб чиқариш эксплуатация трестида мавжуд бўлган меҳнат интизомини мустаҳкамлаш борасидаги жиддий нуқсонлар таъкидлаб ўтилган эди. Трест маъмурияти, партия ва касаба союз ташкилотлари бу муҳим масалани эътибордан четда қолдираётганликлари учун кескин танқид қилинган эди. Иш вақтини йўқотишлар ва прогуллар сони мана шунинг оқибатида 60 процентдан зиёдроқ кўпайган. Трест раҳбарларига бу нуқсонлар қатъий суратда кўрсатиб ўтилган, ишларнинг аҳволини яхшилаш бўйича тавсиялар берилган, нуқсонларга барҳам бериш муддатлари белгиланган эди. Коллективда қандай ўзгаришлар рўй берди?

Сўнгги вақтда шу йилнинг 5 сентябрида жамоатчилик кўриги область ташкилий комитетининг бўлиб ўтган йиғилишида таъкидланган нуқсонларга барҳам бериш юзасидан бир қатор амалий тадбирлар амалга оширилган. Агар 1985 йилнинг биринчи ярим йиллигида 32 киши прогул қилган бўлса, учинчи кварталда бор-йўғи уч киши прогул қилган, холос. Кадрлар қўнимсизлиги камайди, меҳнат интизомини бузувчиларга талабчанлик ошди.

Шу билан бирга, мажлисда шу нарса таъкидлаб ўтилдики, трестда тартиб ва интизомни мустаҳкамлаш ишида жамоатчилик кўригининг имкониятларидан ҳали тўла фойдаланиляпти, деб бўлмайди. Идорага қарашли бўлинмалар ўртасидаги кўрик якунлари кўриб борилмаяпти, кўрик комиссияси мунтазам иш олиб бормаяпти, унинг иш планлари юзаки тузилган. Унга кўрикка бевосита алоқаси бўлмаган масалалар киритилмоқда. Етарлича назорат олиб борилмаётгани учун белгиланган тадбирлар бажарилмаяпти. Масалан, муқим меҳнат коллективларини шакллантириш бўйича олиб борилаётган ишлар тўғрисида 7, 25, 56-турар жойлардан фойдаланиш участкалари бошлиқларининг ҳисоботлари тингланмади.

Бу нуқсонларнинг барчаси у ёки бу тарзда турар жойларни сақлашда, аҳолига хизмат кўрсатишда акс этяпти. Трест раҳбарлари ўз ишларини тубдан қайта қуришлари, меҳнат интизомига қатъий риоя қилинишига эришишлари зарур.

Трест бошқарувчиси В. К. Кондратюк, касаба союз комитетининг раиси Д. С. Разаповаларга бу жиддий нуқсонлар кўрсатиб ўтилди. Ташкилий комитет зарур таклифлар, тавсиялар берди.

Область ташкилий комитети шунингдек шу йилнинг 5 сентябрида бўлиб ўтган мажлисида таъкидланган нуқсонларга барҳам бериш бўйича жамоатчилик кўриги Чирчиқ шаҳар ташкилий комитетининг иши тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Шунингдек Тошкент область автомобиль юк ташиш трести меҳнат коллективларининг муқимлигига кўрик қандай таъсир кўрсатгани тўғрисидаги масалани ҳам кўриб чиқди.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг сессияси арафасида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўн биринчи чақириқ республика Олий Советининг бўлажак иккинчи сессияси муносабати билан Олий Советнинг План-бюджет ва бошқа доимий комиссияларига Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 йилги Давлат планини, 1985 йилги план қандай бажарилаётганлигини, республиканинг 1986 йилги Давлат бюджетини, шунингдек 1984 йилги бюджетнинг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни дастлабки тартибда кўриб чиқишни ва улар юзасидан тегишли хулосалар тайёрлашни топширди.

Президиум КПСС Марказий Комитетининг экономикани интенсивлаштириш асосида социал-иқтисодий ривожланишни жадаллаштириш тўғрисидаги йўл-йўриқларига, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорларига амал қилиб, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг ўн иккинчи беш йилликка мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасида белгиланган топшириқлар план кўрсаткичларига тўла мувофиқ бўлишига, фан-техника тараққиёти суръатларини оширишга, ишлаб чиқилган структуравий ва инвестиция сиёсатини амалга оширишга, бошқариш ва хўжалик юритишнинг янги методларини практикага жорий этишга, республика халқ хўжалиги ихтиёрида бўлган барча резервлар ва имкониятларни сафарбар этишга, моддий, меҳнат ва молиявий ресурсларни тежашга, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва уларнинг сифатини яхшилашга, савдо-сотиқдаги, айниқса, аҳолини мева-сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашдаги мавжуд камчиликларни бартараф этишга, аҳолига кўрсатилаётган хизматни кенгайтиришга, янги беш йилликнинг биринчи йилида муваффақиятли ишлаш, КПСС нинг XXVII съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездини муносиб кутиб олиш учун 1985 йилги план ва социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажаришга доимий комиссияларнинг диққат-эътиборини жалб этишни тавсия қилди.

Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 йилги Давлат планини ва 1985 йилги план қандай бажарилаётганлигини, Ўзбекистон ССРнинг 1986 йилги Давлат бюджети ва республиканинг 1984 йилги бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботини дастлабки тартибда кўриб чиқиш юзасидан доимий комиссиялар ишини ташкил этиш Ўзбекистон ССР Олий Советининг План-бюджет комиссияси зиммасига юкланди.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИДА

ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ ВАЗИФАЛАРИ

16 ноябрь куни Тошкент область партия комитетида навбатдаги матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Унинг ишида область, шаҳар, район ва кўп нусхали газеталар, область радиоси ва телевидениесининг раҳбарлари ҳамда етакчи журналистлари қатнашдилар.

КПСС Марказий Комитетида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалалари юзасидан бўлиб ўтган кенгашнинг кўрсатмаларини бажариш бўйича журналистларнинг вазифалари тўғрисида Тошкент область партия комитетининг секретари В. Г. Гордиенко нутқ сўзлади. У КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми ва КПСС Марказий Комитетида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш юзасидан ўтган кенгаш кўрсатмалари КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси, таклиф этилаётган ўзгартишлар билан партия Устави ва СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаларида ўз аксини топганлигини таъкидлади. Меҳнат унумдорлигини ошириш, ишлаб чиқаришни интенсивлаштиришнинг фойдаланилмаётган резервларини қидириб топиб ишга солиш, меҳнат коллективларининг ишини чуқур таҳлил қилиш, катта муаммоларни кўтариб чиқиш ва уларни ҳал қилиш йўлларини кўрсатиш журналистларнинг вазифасидир.

Тошкент область партия комитетининг секретари Ш. З. Камолхўжаев съездолди ҳужжатларини муҳокама қилиш билан боғлиқ бўлган вазифалар тўғрисида гапирди. У бу ҳужжатларни муҳокама қилиш, пропаганда этиш ва тушунтириш ишларини меҳнат коллективлари олдида турган аниқ вазифаларни ҳал қилиш билан мустаҳкам боғлаб ўтказиш лозимлигини таъкидлади.

БИНОКОРЛАР КЕНГАШИ

Ўтган шанба куни Тошкент область партия комитетида капитал қурилиши бўйича кенгаш бўлиб ўтди. Кенгашда шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари, шаҳар ва район ижроия комитетларининг раислари, қурилиш трестлари бошқарувчилари, буюртмачи бўлган йирик корхоналарнинг раҳбарлари, банклар ва моддий-техника таъминоти ташкилотларининг вакиллари қатнашдилар.

Тошкент область партия комитетининг секретари В. Г. Гордиенко йиғилганлар олдида нутқ сўзлади. У бинокорларнинг ўтган 10 ойдаги ишлари якунлари ҳамда қурилиш ташкилотлари ҳамда буюртмачи корхоналарнинг бу йилги ва умуман беш йиллик капитал қурилиш планларининг барча кўрсаткичлар бўйича сўзсиз бажарилиши бўйича вазифалари тўғрисида гапирди. Кенгашда 11 ойлик ва беш йилликнинг якуловчи йили планларини бажариш бўйича тадбирлар ишлаб чиқилди.

Ҳаётимиз Программаси

КПССНИНГ ЯНГИ ТАҲРИРДАГИ ПРОГРАММАСИ, ТАКЛИФ ЭТИЛАЁТГАН ЎЗГАРТИШЛАР БИЛАН ПАРТИЯ УСТАВИ, СССРНИ ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1986—1990 ЙИЛЛАРГА ВА 2000 ЙИЛГАЧА БЎЛГАН ДАВРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ ЛОЙИҲАЛАРИ — УМУМХАЛҚ МУҲОКАМАСИДА

• Коммунист ўйлари

Истиқболнинг ойдин йўли

Партиямиз Марказий Комитетининг октябрь (1985 йил) Пленуми маъқуллаган съездолди ҳужжатлари — КПСС-нинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасини,таклиф этилаётган ўзгартишлар билан КПСС Устави лойиҳасини, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 — 1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳасини истиқболнинг ойдин йўли деб аташ жуда ўринлидир. Негаки, уларда олдимизда турган конкрет ва перспектив вазифалар жуда яхши ифодалаб берилган.

Чуқур мазмунга эга бўлган бу ҳужжатлар билан танишган ҳар бир киши хаёлидан аввало шундай ўй кечиши табиийдир: Хўш, мен бу истиқбол режаларини амалга оширишга шахсан қандай ҳисса қўшишим мумкин? Бевосита ўз меҳнат коллективим олдида турган ҳозирги вазифаларни ҳал этиш учун нималар қилишим керак.

Ўз-ўзидан шу нарса равшан кўриниб турибдики, биз, коммунистлар бутун партиямиз, мамлакатимиз, совет халқи учун ғоятда муҳим бўлган бу ҳужжатларни ўрганар эканмиз, янги талаблар нуқтаи-назаридан туриб аввало ўз фаолиятимизни, ҳар бир коммунист амалга ошираётган ишларни таҳлил этиб, партия ташкилотимиз, меҳнат коллективимиз активлиги ва жанговарлигини ошириш учун яна нималарга эътиборни қаратиш зарурлигини таҳлил этишимиз керак. Шундай бўляпти ҳам.

Мен ишлаётган металл конструкциялар цехида коммунистлар бутун коллективга етакчилик қилишяпти. Цех партия ташкилотининг активлигини ва обрўсини оширишга, жанговарлик руҳида иш олиб боришга асосий эътибор қаратиляпти. Яқиндагина бўлиб ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларида ўртага ташланган қимматли фикр ва мулоҳазаларни амалга ошириш борасида кўпгина ишлар қилинмоқда. Ҳар бир коммунист, меҳнаткашнинг умумий ишга қўшадиган ҳиссасини кўпайтириш бўйича ишлар олиб боряпти.

Мен ўзим жонажон партиямиз XXVII съезди очиладиган кунгача 1986 йилнинг дастлабки икки ойлик план топшириқларини бажаришга аҳд қилганман. Шу кунларда ҳар бир иш дақиқаси қадрига етиб ишлаяпмиз.

Б. ЖЎРАБОЕВ,
«Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси 12-цехининг коммунистик меҳнат зарбдори.

Коммунистик партия Ленин васиятларига мутгасил амал қилиб, совет халқини мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш юзасидан КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми ишлаб чиққан концепция асосида социализмни такомиллаштириш, совет жамиятини коммунизм сари янада олға силжитиш йўлидан комил-ишонч билан бошлаб бормоқда. СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари бу фикрни яна бир бор исботлайди.

• Қурувчи минбари

САМАРАДОРЛИКНИ ОШИРАЙЛИК

Бугунги кунда халқ хўжалигини капитал қурилишсиз тасаввур этиш қийин. Чунончи, партиямизнинг истиқбол программасида капитал қурилишнинг келажак вазифалари аниқ-равшан белгилаб берилган. Ҳақиқатан ҳам ўн иккинчи беш йилликда «Капитал қурилишнинг асосий вазифаси — ижтимоий ишлаб чиқаришни ривожлантиришга ва социал вазифаларни ҳал этишга мўлжалланган халқ хўжалигининг асосий фондларини яратишдан ва уларни жадал янгилашдан, қурилиш ишлаб чиқаришининг самарадорлигини тубдан оширишдан иборат». Шунингдек, қурилишда меҳнат унумдорлигини 15 — 16 процент ошириш кўзда тутилади. Бу вазифалар биз бунёдкорларнинг зиммамизга катта масъулият юклаш билан бирга барча куч ва имкониятларни ишга солган ҳолда янги марраларни забт этишга даъват этади.

Бизнинг трестимиз коллективи ноёб иншоотларни, баланд қаватли биноларни, мураккаб объектларни қуришга ихтисослашган. Шаҳарнинг ҳеч бир кўчаси йўққи, у ерда коллективимиз қураётган объект бўлмасин. Ҳозир бизнинг бригадамиз Эски шаҳарнинг қоқ марказида, яъни Октябрь колхоз бозори биқинида янги ёпиқ бозорни қуришда иштирок этмоқда. Қурувчиларимиз истиқбол программасининг ҳар бир сатри билан яқиндан танишиб чиқдилар. Айниқса, капитал қурилиш бўлимидаги сўзлар бизни янада ғайрат-шижоат билан ишлашга чорлайди.

Ҳозир объектда ишлар жонланиб кетди. Бир қатор ёрдамчи-пудратчи ташкилотлар ҳам сидқидилдан меҳнат қилишаяпти. Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари министрлигига қарашли махсус қурилиш монтаж бошқармасининг Виктор Князов бошлиқ комплекслашган бригадаси омбор қурилишида Транспорт министрлигига қарашли Тошкент область қурилиш бошқармасининг Виктор Гергенредер бошлиқ бригадаси нонвойхона қурилишида, Савдо министрлигига қарашли 1-қурилиш бошқармасининг қурувчилари эса бир қаватли озиқ-овқат ва кийим-кечак магазинлари қурилишида баракали меҳнат қилмоқдалар. Хуллас, ёпиқ бозор комплексида 28 турдаги катта-кичик иншоотлар қурилади. Шуниси қувончлики, бозор комплекси ёнида Тошкент метросининг янги станцияси ўтади. Бу бозорга келувчи ва кетувчилар учун катта қулайлик туғдиради.

Ҳозир, бригадамиз қурувчиларининг бутун диққат-эътибори меҳнат унумдорлигини оширишга, қурилиш ишлари сифатини яхшилашга қаратилган. Самарадорликка эришиш эса объектларни ўз вақтида, норматив муддатларда топшириш имконини беради. Асосий йўналишлар лойиҳасидаги «Ишлаб чиқариш объектлари қурилиши комплекс тарзда амалга оширилсин, лойиҳаларда қурилиши кўзда тутилган уй-жой, социал-маданий ва маиший объектлар ўз муддатида қурилиб, ишга туширилиши сўзсиз таъминлансин» деган сўзлар биз қурувчиларга қаратилган бўлиб, ҳар куни юксак масъулият билан, юксак унум билан ишлашга даъват этади. Бу сўзларнинг мағзини чаққан қурувчиларимиз бугун кечагидан, эртага бугунгидан самаралироқ меҳнат қилишга ҳаракат қилмоқдалар.

В. МАҲМУДОВ,
11-«Висотстрой» трести 1-қурилиш бошқармасининг комплекслашган бригадаси бошлиғи.

• Резервлар— ишлаб чиқаришга

ЯНГИЛИК ШАРОФАТИ

«Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасида янги техника ва технологияни ишлаб чиқаришга жорий қилишга катта аҳамият берилмоқда. Бу меҳнат унумдорлигини ошириш билан бирга жуда кўп маблағларни тежаб қолишга шароит яратяпти. Шу йилнинг ўтган даври мобайнида янги техника ва технологияни қўллаш туфайли корхонада 700 минг сўмлик маблағ тежаб қолинди. Бу борада ..., 5, 6-цехларда мақтовга лойиқ ишлар амалга оширилди.

Янги техника ва технология тежамкорликни вужудга келтириш билан бирга иш унумини оширишга ҳам катта ёрдам бермоқда. Ҳозир бирлашманинг 200 дан зиёд ишчиси шахсий беш йиллик планини бажариб, ўн иккинчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот тайёрламоқда.

Х. ТОЖИМАТОВ.

• Техника тараққиёти йўлида

ПОРТЛАШ МУШКУЛНИ ОСОН ҚИЛДИ

Корхоналарни реконструкция қилишда микропортлатиш биноларга қўл келди. Завод цехларида эскирган машина-ускуналар алмаштирилаётганида микропортлатиш фундаментларни тез ўзгартиришга имкон беради.

Шу мақсад учун Харьковда, «Гидропроект» институтининг Украина бўлимида яратилган кўчириб юриладиган енгил қурилма милтиққа ўхшаб кетади. Бетон бағрида пармаланган пастроқ ингичка коваккa қурилманинг оғзи ботирилади. ...қ узиш учун тутунсиз порох солинган одатдаги ...вчи патронидан фойдаланилади. Ковакка қуйилган сув эса питра ролини ўйнайди. Порох газлари ...исган сув шу заҳоти материалнинг майда ...рз ва ёриқларига кириб, уни бир лаҳзада ...узади. Асбобни яратган кишилар уни «скалолом» деб атадилар. У ...тта болға билан ишловчи ўнта ишчидан иборат бригаданинг ишини ...р ўзи бажара олади.

Ярославль областидаги корхоналарнинг бирида ... янгиликни кўплаб ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Уни тажрибага тезроқ жорий этиш учун регионал марказ тузилди. ... марказ юзлаб корхоналар ва қурилишларга хизмат қилади. Бу ерда мутахассисларни стажировкадан ўтказиш ва ...итиш ҳам ташкил этилди.

Келаси беш йилликда ... янгилик қурувчилар ... монтажчилар орасида ...нг тарқатилади. У объектларни реконструкция ...лиш муддатларини анча қисқартиришга ёрдам беради.

(ТАСС мухбири).

№ 10 (31)

ВАТАНПАРВАР

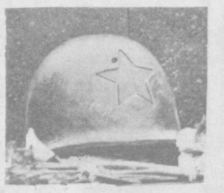

«ВАТАНПАРВАР» ЖАМОАТЧИЛИК СОВЕТИНИНГ РАИСИ — УРУШ ВЕТЕРАНЛАРИ СОВЕТ КОМИТЕТИ ТОШКЕНТ СЕКЦИЯСИНИНГ РАИСИ, СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ БОИС ҲАМИДОВИЧ ЭРГАШЕВ.

ЯНГИ РУБРИКА: • *Газетхон қалб тўлқинлари*

Муҳтарам оқшомхонлар! Ҳар куни редакциямиз сиз ҳурматли оқшомхонлардан жуда кўплаб мактублар олади. Уларнинг мавзуи турлича ва ранг-баранг. Ана шундай мактубларнинг бир туркумини сиз оқшомхонларнинг газетамиз саҳифасида берилган материаллар ҳақидаги дил сўзларингиз битилган мактублар ташкил қилади. Бу мактубларда сизларнинг қалб тўлқинларингиз ёрқин акс этиб турибди.

Бугун илк маротаба эътиборингизга ҳавола этилаётган «Газетхон қалб тўлқинлари» янги рубрикаси ана шу мактубларингиз боис вужудга келди. Шу рубрика остида оқшомхонларимиздан бирининг мактубини аслида эълон қилаяпмиз.

«УЛАР ЙИГИРМА ЁШДА ЭДИ»

«Тошкент оқшоми»да «Халқ хотирасидан «ўчмайдилар» рубрикаси остида берилган «Улар йигирма ёшда эди» мақоласи мени жуда ҳаяжонлантириб юборди. Мен уни қайта-қайта ўқиб чиқдим. Унда ватанпарварлик ва интернационал бурчини бажариш чоғида ҳалок бўлган Тошкентдаги 211-мактабнинг собиқ талабалари Глеб Кузьмин ва Сергей Хайруллин ҳақида ёзилган эди.

Мақолани ҳар сафар ўқир эканман, кўз ёшимни тия олмайман. Глеб Кузьмин ва Сергей Хайруллин ўз жонларини бизнинг бахтимиз учун бердилар. Глеб ва Сергей уни биз тинч ишлашимиз, ўқишимиз, севишимиз учун аямадилар. Улар ўз солдатлик, совет гражданлик бурчларини адо этдилар.

Мен 18 ёшдаман. Ҳали ҳаёт мен учун олдинда. Глеб ва Сергей ўз орзуларига эриша олмадилар. Менинг касбим келажакда тарбиячидир. Мен ёш авлодни ватанпарварлик руҳида тарбиялайман. Шу билан биргаликда ДОСААФнинг парашютислик спорти билан шуғулланмоқчиман. Ҳозир вазият жуда оғир, шундай экан мен ҳам улардан ўрнак олиб, ўзимни Ватанимни ҳимоя қилишга тайёрланишим керак.

Қадрли онахонлар Галина Михайловна ва Нина Николаевна! Сизларга ўзбек қизи таъзим қилади. Сиз шундай қаҳрамонларни вояга етказганларингиз учун катта раҳмат! Улар мангу халқ хотирасида яшайдилар.

Лола САЙДАЗИМОВА,
Тошкент шаҳри.

Ҳамшаҳримиз Ҳайдарали Ҳайдаралиев ҳам Улуғ Ватан урушининг дастлабки йилларида Ватан мудофаасига отланган эди. У 539-ўқчи полки составида Брянск учун бўлган беомон жангларда иштирок этди. Шаҳар учун бўлган қақшатқич жангларнинг бирида оғир яраланди. Госпиталда даволангач, II группа уруш инвалиди бўлиб қолди.

—Мен,—дейди Ҳайдарали ота,— партия ва ҳукуматимизнинг Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва қатнашчилари тўғрисида қилаётган ғамхўрлигидан жуда миннатдорман. Ёшим 85 да. Ҳамма нарса муҳайё. Болаларим ва невараларим ёнимда парвона бўлишади. Аммо уруш ўз асоратини кўрсатмоқда.

Ҳ. Мирзакаримов.
Автор фотоси.

• 19 ноябрь—Ракета қўшинлари ва артиллерия куни

Танишинг, ҳамшаҳрингиз!

ШУҲРАТ ОРДЕНЛАРИНИНГ ТЎЛА КАВАЛЕРИ

Бугун мамлакатимизда ракета қўшинлари ва артиллерия куни кенг нишонланмоқда. Қуролли Кучларимизнинг ажралмас қисми бўлган артиллериячилар ҳам Улуғ Ватан уруши даврида катта жасорат кўрсатдилар. Улар душманнинг ҳужумини бартараф этишда ва қарши ҳужумга ўтишда жангчиларимизга катта мадад бердилар.

Бугун биз артиллериячиларни қутлуғ байрамлари билан қизғин табриклаб, Улуғ Ватан уруши йилларида ўзининг жасурлиги билан дўстларига ўрнак бўлган ҳамшаҳримиз— артиллериячи А. И. Величконинг жасорати ҳақида баъзи бир лавҳаларни ҳикоя қиламиз.

Александр Иванович Величко 1925 йилда Чимкент областининг Арис районидаги Бодом станциясида туғилди. Ўрта мактабнинг 8-синфини тамомлагач, темир йўл станциясида слесарь ва электромонтёр бўлиб ишлади.

1943 йил февраль ойида у Совет Армияси сафига чақирилди ва 1950 йил апрель ойигача хизмат қилди. Улуғ Ватан уруши фронтларида мардларча жанг қилиб, Шуҳрат орденларининг тўла кавалери бўлишга сазовор бўлди.

А. И. Величко ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда 1950—1955 йилларда Тошкент авиация техникумини тамомлади. 35 йилдан бери В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилиб келмоқда. Ҳозирги вақтда у 94-цехда конструктор-инженер сифатида фаолият кўрсатмоқда.

ҚАРШИ ҲУЖУМ ҚАЙТАРИЛДИ

Чирчиқ шаҳридаги пулемёт-миномёт билим юртига қабул қилинган Величко шароит тақозоси билан уни тамомлай олмади. Билим юрти курсантлари фронтга жўнатилдилар. 92-гвардиячи ўқчи дивизия составида Кременчуг шаҳри яқинида Днепр дарёсидан ўтишда иштирок этди. Ўнг қирғоқ— Украинани душмандан тозалаш учун олиб борилган жанглар-нинг бирида ярадор бўлган Величко 1943 йилнинг октябрь ойида 15-гвардиячи ўқчи дивизия составидаги 50-гвардиячи ўқчи полк миномёт ротасида расчёт командири сифатида жангга тушди.

Украина озод қилиниб, Молдавия территориясида ҳаёт-мамот жанглари давом этаётган 1944 йилнинг баҳор кунлари эди. Гвардиячи сержант Величко командир бўлган расчёт Днестр дарёсининг ўнг қирғоғидаги Варница қишлоғи яқинида ўт очиш позициясини эгаллади. Полк разведкаси келтирган маълумотга кўра душман қарши ҳужумга ўтишни мўлжалламоқда эди. Шунга кўра ҳеч ким тиним билмади. Снарядлар позиция яқинига келтириб қўйилди. Взвод командири лейтенант Ревягин ҳам, рота командири капитан Лазарев ҳам шу ерда.

Ердан қор аллақачон кетган. Бироқ ҳавода тез-тез булут пайдо бўлиб, дамба-дам ёмғир ёғиб турганлиги кишининг таъбини хира қилади. Гитлерчилар танклар мададига таянган ҳолда қарши ҳужумга ўтган 14 апрель куни ҳам шундай бўлди.

— Жангга ҳозирланинг!— взвод командирининг буйруғи расчёт жангчиларини сергаклантирди.

— Масофа 450 метр. Мўлжал аниқ олиниб, кетма-кет ўт очилсин!— орқама-орқа гвардиячи сержант Величконинг буйруғи эшитилди.

Бутун расчёт ҳаракатга тушди. Айниқса мўлжалловчи Иван Мартинов, ўқловчи Владимир Кукотин ҳамда снаряд етказиб турувчи Константин Басовнинг қўли қўлига тегмайди.

Шу пайт замбаракчилар ҳам иш бошлашди. Ана бир снаряд танк занжирини узиб юборди. Танк жойидан қимирлай олмай қолди. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай, снаряд зарбидан шиддат билан бостириб келаётган иккинчи танк ҳам жойида михланиб қолди. Қолган танклар орқага қайтган бўлишига қарамай душман пулемётчилари ва автоматчилари ўт очишни давом эттиришди. Бироқ гитлерчиларнинг чираниши узоққа бормади. Фашистлар гвардиячи сержант Величко кетма-кет йўллаган снарядлар зарбидан бош кўтара олмай қолишди.

Катта талафот кўрган душман чекинишга мажбур бўлди. Ғанимларнинг қарши ҳужуми барбод қилинди. Ҳужумни қайтариш пайтида Величко командир бўлган расчёт баҳодирлари душманнинг 1 та станокли пулемётини яксон қилиб, 18 солдатини ер тишлатишди.

Душман ҳам маккор эди. Миномётчиларга ва кўриб отиш позициясидаги замбаракчиларга қарата тинимсиз ўт очиб турди. Снарядларнинг бири Величко миномети ёнида ёрилди. Ўқловчи Кукотин ҳалок бўлди, Басов жароҳатланди. Уларнинг ўрнини расчёт командирининг ўзи эгаллади, 15-гвардиячи ўқчи дивизия командирининг 1944 йил 15 майдаги буйруғига биноан гвардиячи сержант А. И. Величкони III даражали Шуҳрат ордени билан мукофотланди.

... Ҳужумга йўл очилди.

Гвардиячи сержант Величко расчёти миномётчилари гитлерчи босқинчиларни Польша территориясидан улоқтириб ташлашда ҳам зўр жасорат кўрсатиб жанг қилдилар.

Пилица дарёсидан ўтиш ва душманнинг мустаҳкамланган мудофаасини ёриб ўтиш 1945 йилнинг 15 январь кунига белгиланган эди. Тинимсиз изғиринли қор ёғиб, кўз очиб бўлмаслигига қарамай, миномёт расчёти ўз зиммасига юклатилган жанговар вазифани шараф билан бажарди. Величко моҳирлик билан ўт очиб, гитлерчиларнинг иккита пулемёт ўт очиш нуқтасини яксон қилди. Бу дарё қирғоғида ерга қапишиб қолган ўқчи батальон жангчиларининг фашистлар мудофаасини ёриб ўтишлари учун йўл очиб берди.

Гутки қишлоғи учун жанг қилинган 17 январь куни гвардиячи сержант Величко расчёти 7 гитлерчини қириб ташлади. Снарядлар тугаб қолгач, карабинлардан ўт очиб, 5 гитлерчини асир қилиб олди.

Ҳамиша ўт очишга шай бўлган расчёт 21 январь куни Баххайден қишлоғи районида душманнинг икки қарши ҳужумини муваффақиятли қайтариб, ўқчиларнинг ҳужумга ўтишларига имконият яратиб берди.

5-гвардиячи армия қўмондонининг 1945 йил 2 апрелдаги буйруғига мувофиқ гвардиячи сержант Величко Польша территориясида кўрсатган мардлиги ва довюраклиги учун II даражали Шуҳрат ордени билан мукофотланди.

БЕРЛИН ШАҲРИ БЎСАҒАСИДАГИ ЖАСОРАТ

Величко расчёти миномётчилари Берлин бўсағасида олиб борилган жангларда ҳам матонат намунасини кўрсатишди. Мускау районидаги ўта мустаҳкамланган мудофаани ёриб ўтишда душманнинг иккита ўт очиш пулемёт нуқтаси яксон қилиниб, 7 гитлерчи ер тишлатилди. Расчёт Нейсе дарёсидан ҳам биринчи бўлиб ўтди ва ўқчи батальон жангчилари ҳужумига тўсқинлик қилаётган иккита станокли пулемётнинг овозини ўчирди.

Расчёт 18—19 апрель кунлари душман қўққисдан қарши ҳужумга ўтганда ҳам ҳушёрлик кўрсатди. Миномётдан Величконинг ўзи ўт очди ва 10 га яқин гитлерчини асфаласофилинга жўнатди. Қарши ҳужум муваффақиятли қайтарилди.

СССР Олий Совети Президиумининг 1945 йил 27 июндаги Фармонига биноан гвардиячи катта сержант Александр Иванович Величко 1 даражали Шуҳрат ордени билан мукофотланди.

***

Ғалаба онлари яқинлашиб қолган кунларда Совет қўшинлари Эльба дарёсининг шарқий қирғоғидаги Мюльберг шаҳрини, иттифоқчиларимизнинг қўшинлари дарёнинг ғарбий қирғоғидаги Риза шаҳрини ишғол қилдилар. Улкан дарё қирғоғида тарихий учрашув рўй берди. Учрашувда гвардиячи катта сержант А. И. Величко ҳам иштирок этди.

А. И. Величко буюк Ғалаба онларини Чехословакия пойтахти Прага шаҳри бўсағасида кутиб олди ва «Прага озод қилинганлиги учун» медали билан мукофотланди.

ТИНЧЛИК ЙЎЛИДА

Юқорида таъкидланганидек, Александр Иванович рафиқаси Татьяна Алексеевна билан бирга В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида сидқидилдан меҳнат қилиб келмоқда. Улуғ Ватан уруши ветерани ишлаб чиқариш бирлашмасидаги ҳалол меҳнати учун корхонанинг ўнлаб фахрий ёрлиқлари билан тақдирланган.

А. И. Величко ишдан бўш пайтларида бирлашма цехларининг, ҳарбий қисмларнинг, студентларнинг, мактаб ўқувчиларининг, ҳарбий хизматга чақирилувчиларнинг азиз меҳмони. У бор маҳорати, билими ва тажрибасини ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашга бағишламоқда.

Тинчлик йилларидаги ижтимоий фаолияти учун А. И. Величко Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг бир неча фахрий ёрлиқлари билан мукофотланган.

Қаҳрамоннинг ўғли Владимир ҳам ота изидан бормоқда. Армия сафидаги йигитлик бурчини Владимир аъло даражада ўтамоқда. Шунинг учун ҳам у командирларнинг эътиборини қозонмоқда. Қизлари — рус тили ва адабиёти институтини тамомлаган Наталья, енгил саноат техникумини битирган Валентина Чирчиқ шаҳрида ўз мутахассисликлари бўйича фаолият кўрсатмоқдалар.

Мажид САМАДОВ,
Улуғ Ватан уруши иштирокчиси.

***

СУРАТДА: А. И. Величко.

• Журналист ён дафтаридан

ТАЪЗИМ

Ғолиблар!..

Ғолиблар деганимизда севимли Ватанимиз бошига чексиз мусибат тушган кезлари қўлига қурол олиб жангу жадалларга отланган, ваҳший ҳайвондан беш баттар фашист газандани ўз инида янчиб, эсон-омон она юртига — ота-онаси қучоғига қайтган баҳодир жангчилар кўз олдимизда гавдаланади.

Ғолиблар деганимизда мамлакат ичкарисида қолиб пахтазору ғаллазорда, заводу фабрика дастгоҳи ёнида тунни тунга, кунни оқшомга улаб ғалаба йўлида фидокорона меҳнат қилган қадоқ қўлли меҳнат фронти ғолибларини эслаймиз.

Ғолиблар деганда гитлерчи қонхўрнинг ширин уйқуда ётганимиздан маккорона фойдаланиб тўсатдан туширган муштига биринчи бўлиб кўксини қалқон қилган Брест қальъаси қаҳрамонларию, вақтинча чекиниб бўлса-да, то ўзимизни ўнглаб олиб, азим дарё Волга бўйидан Берлинга қадар бўлган узоқ ҳамда машаққатли, қонли йўлни мардонавор босиб ўтган, бугунги фаровон турмушимизни деб жон фидо қилган ватандошларимиз ёдимизга келади.

Ҳозирги кунда ҳар бир йирик шаҳар ва қишлоқда, маҳаллаларда иккинчи жаҳон муҳорабасининг жанггоҳларидан қайтиб келмаган ёки урушда олган жароҳати оқибатида оламдан кўз юмган халоскорларнинг сўнмас хотирасига ҳайкаллар ўрнатилиб, пойига мангу олов ёқилган.

Бу рамзий шамчироқлар совет халқининг кураш майдонидан тирик чиқмаган 20 миллион йигит ва қизларига абадул-абад ёқилган чироқлари, бу машъалалар авлоддан авлодларга ўтиб, асрлар оша сақланиб қолади, Тирик қолганлар эса, уларнинг фарзандлари, набира, эвара-чевcovaралари эса ҳамиша мангу уйқуда ётган уруш қурбонлари хотирасини таъзим билан ёдга олаверадилар.

Қанчадан-қанча азаматлар қабри бепоён Россиянинг ўрмонзорлари, кенг далаларида, Украина, Белоруссия, Болтиқ бўйи республикалари ва Молдавияда, қардош Польша, Чехословакия, Болгария, Румыния, Венгрия, Германия Демократик Республикаси территориясида қолиб кетган.

Урушдан сўнгги тинчлик даврида кўплаб совет туристлари қаторида социалистик ҳамдўстлик мамлакатларига саёҳат қилдик. Польша Халқ Республикасидаги Познань шаҳрининг нақ биқинидаги катта тепаликни самолёт ёки вертолётдан томоша қилсангиз, осмондан йирик глобусни эслатса ажаб эмас. Майдоннинг чор атрофига ҳайкал мисоли ўрнатилган танк, самолёт, замбараклар гўё бу заминда абадий уйқуда ётганларни қўриқлаётгандек.

Ҳайкалу замбараклар жим, самолёту собиқ жангчилар жим. Атроф-теварак сукунатга чўмган. Пашша учса овози эшитилгудек. Урушнинг ҳал қилувчи босқичида еру кўкни ларзага келтириб, душманга қирон келтирган замбараклар хартумини кўкка чўзганича қотиб турибди.

Тепалик тагида уруш кезлари фашист босқинчиларининг ерости қурол-аслаҳа омбори, махфий ҳарбий заводи ҳам жойлашган экан. Тасаввур қилинг: совет жангчилари қирқ бешинчи йилнинг баҳорида худди мана шу қальъада 60 минг кишилик душман солдат ва офицерларига қарши жанг қилганлар. Немислардан 45 минг киши асирга олинган.

Ўша тепалик эндиликда қабристон. Боя глобусга ўхшатилган майдондан ҳар тарафга, пастга қараб хиёбонлар кетган бўлиб, ҳар бири ўзининг номига эга. Марказий хиёбон Сталинград баҳодирлари номи билан аталган.

Гоҳ у, гоҳ бу ердаги қабр тошларидан таниш исм, фамилиялар кўзга ташланади. Баъзиларини ён дафтаримга ёзиб олганман. Айримларининг исмлари, туғилган йиллари битилмаган, яна бировининг фамилияси чалкаш бўлиб кетган мармар тошлар. Мана, улар: «Солиҳов М. Н., гвардия майори Мамедов, қизил аскар Алиев Д., қизил аскар Кузимбоев, Узенов, Ҳабидуллин, қизил аскар Мамонов Халик, Раҳматов Р., сержант Папиев Н., 1918 йилда туғилган (эҳтимол Парпиевдир!), қизил аскар Сулейманов С. К., 1922; қизил аскар Кушбаков М., 1924; Джапаев Аъзи, 1895; Ишанов И. А., 1926; Шаринов Д. (Шарипов бўлиши ҳам мумкин); Ғафуров Л., Исоқов К. М., 1916».

Европада бу каби қабристонлар кўп.

Биз ҳар тонгда тинч уйқудан кўз очиб, ғуборсиз осмонга нигоҳ ташлаймиз, оламга нур таратаётган саҳий қуёшни қаршилаймиз. Ғолибларни ўйлаймиз. Кўкрагини орден-медалларга тўлдириб, фронтдан қайтиб келган ғолибларни ўйлаймиз. Шу кунги тўкин-сочин дастурхонни деб, дунё узра тинчлик байроғи мағрур ҳилпирайверсин деб курашларда ҳалок бўлган ғолибларнинг сўнмас хотирасини таъзим билан ёдга оламиз.

Ҳамид ТОЖИБОЕВ.

М. И. Калинин туғилган куннинг 110 йиллигига

БУТУНИТТИФОҚ ОҚСОҚОЛИ

Бугун бу майдон, бу маскан ўзгача — файзли, ораста. Бутуниттифоқ оқсоқоли Михаил Иванович Калининнинг салобатли ҳайкали пойига анвойи гуллар қўйилган. Бу майдон чин моҳияти билан муқаддас. Чунки бундан олтмиш йил муқаддам худди шу ерда Бутуниттифоқ оқсоқоли Эски шаҳар меҳнаткашлари ҳузурида оташин нутқ сўзлаган. Шу муносабат билан бу муқаддас жойга ҳайкал ўрнатилишининг гувоҳи бўлганман. 1957 йил 9 июлда РСФСР халқ рассоми, ҳайкалтарош П. И. Бондаренко ишлаган шу ҳайкалнинг тантанали очилиш маросими бўлган эди... Ҳайкал ёнидан ҳар куни ўтар эканман, унинг қуйидаги сўзлари беихиёр ёдимга келади: «Москва социалистик қурилиш мамлакатининг марказида турса, Тошкент улкан Осиё халқларининг чегарасида турибди». Бу жумлада ғоятда катта маъно бор. Чунки у Тошкент шаҳри аҳолиси ва Осиё халқларининг олдида турган муҳим ва шарафли вазифаларни башорат қилиб айтган эди.

Михаил Иванович Калинин 1875 йилнинг ноябрь ойида Тверь губерниясидаги Верхняя Троица қишлоғида (ҳозирги Калинин области), деҳқон оиласида туғилди. 1889 йилда қишлоқ мактабини тугатди. Тўрт йилдан кейин «Старий арсенал», Путилов заводларида токарь бўлиб ишлади. Кейинги корхонада революцион ҳаракатларга қўшилди, марксистик тўгарак ташкил қилди. Шу пайтда қамоққа олиниб, Тбилисига сургун қилинди. У ерда темир йўл устахоналарида ишлаб, шаҳар социал-демократик ташкилотининг марказий группасига кирди ва ишчиларнинг иш ташлашларини уюштиришда жонбозлик кўрсатди. Революцион фаолияти учун яна қамоқ ва сургун муддатини ўтаб бўлгач, марксистик тўгарак ва яширин босмахона ташкил қилди, «Искра» газетасининг фаол агенти бўлиб қатнашди, яна қамоқ ва сургунларда бўлди. 1905 йилда Путилов заводида большевиклар ташкилотига раҳбарлик қилди ва РСДРП Нарва район комитети аъзоси қилиб сайланди. 1906 йилдан РСДРП Петербург комитети аъзоси, РСДРП IV съезди (1906 йил) делегати, 1908—10-йилларда Москвада, 1911—12-йилларда Петербургда партия ишларини олиб борди. РСДРП 6-(Прага) конференциясида РСДРП Марказий Комитети аъзолигига кандидат қилиб сайланди ва РСДРП Марказий Комитети Рус бюроси составига киритилди. Михаил Иванович революцион пропаганда ишларини олиб бориш мақсадида «Правда» газетасини ташкил этишда фаол қатнашди. 1912 йилда қурол-аслаҳа корхонаси ишчиларининг иш ташлашларига раҳбарлик қилди. Партия ишини давом эттирар экан, 1917 йил февраль революциясининг актив иштирокчиларидан бири бўлди. Октябрь революциясидан кейин Петроград шаҳар хўжалиги комиссари, РКП(б) VIII съездида Марказий Комитет аъзоси қилиб сайланди. 1919 йил 30 мартдан Бутунроссия Марказий ижроия комитети раиси этиб сайланди, 1918—20-йилларда ишчи, деҳқон ва қизил аскарлар ўртасида агитация ва пропаганда ишларини қизғин олиб борди. 1922 йилда СССР ташкил этилиши муносабати билан Михаил Иванович Калинин СССР Марказий ижроия комитети раиси қилиб сайланди.

Ўрта Осиёда миллий давлат чегараланиши ўтказилиши муносабати билан Михаил Иванович 1925 йил февралда Ўрта Осиёга келди. У Ўзбекистон ССР Советларининг ва Ўзбекистон Компартиясининг I съездида қатнашди. Ўша кезларда Бутуниттифоқ оқсоқоли Ўрта Осиёнинг шаҳар ва қишлоқларида зўр хурсандчилик билан кутиб олинди.

1925 йил 4 февралда Тошкентда собиқ Эски Жўва майдонида бўлиб ўтган кўпминг кишилик митингда шаҳар ишчилари ва атрофдаги қишлоқларнинг деҳқонлари ҳузурида оташин нутқ сўзлаб, миллий чегараланиш ва Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси тузилишининг улкан тарихий аҳамиятини таърифлаб берди.

Бутуниттифоқ оқсоқоли Михаил Иванович Калининнинг нутқлари ва мақолаларидан унинг пролетариатнинг буюк доҳийси Владимир Ильич Лениннинг энг садоқатли сафдошларидан бири, айни пайтда революцион ғояларни тарғиб қилишда оташин жарчи эканлигини яққол кўрамиз. Унинг нутқлари, суҳбатлари ва мақолалари тарихий аҳамиятга эга бўлган ҳужжатлардир. Уларда Ўзбекистонда партия ва совет қурилишини янада такомиллаштириш, экономика ва маданиятни юксалтириш юзасидан қимматли маслаҳатлар ва кўрсатмалар берилган.

Бепоён мамлакатимиз халқлари каби Ўзбекистон ва унинг пойтахти — Тошкент шаҳри аҳолиси Бутуниттифоқ оқсоқоли Михаил Иванович Калининнинг номини ҳеч қачон унутмайдилар. Унинг ғоялари ва орзу-ниятларини амалга ошириш билан бирга, ҳурматини муносиб бажо келтирмоқдалар. Биргина республикамизнинг ўзида қатор район, колхоз, қишлоқ, проспектлар, ўқув юртлари, кутубхоналар Михаил Иванович Калинин номи билан аталмоқда.

А. ПЎЛАТОВ.

Суратда: М. И. Калинин ва Й. Охунбобоев.

• Санъат музейида

БУЮК СИЙМО

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейининг республика тасвирий санъати бўлими залларида Михаил Иванович Калининнинг диёримизда бўлиши ҳақида ҳикоя қилувчи икки экспонат намойиш этилмоқда.

Рассом П. П. Беньковнинг «Ўзбекистон ССРнинг эълон қилиниши» деб номланган йирик асарида тарихий воқеа жонланган. 1925 йил, февралида бўлиб ўтган Ўзбекистоннинг I съездида республикамизнинг эълон қилинишида Михаил Калинин ҳам иштирок этганлиги ёрқин рангларда ўз ифодасини топган.

Ўзбекистон халқ рассоми, тарихий-инқилобий мавзулар устаси В. И. Уфимцевнинг «Ер ҳақида, келажак ҳақида» полотносида 1925 йил кузида Михаил Иванович республикамизнинг президенти Йўлдош Охунбобоев билан омочда ер ҳайдаётган деҳқонлар орасида бўлганлиги тасвирланган.

Рассом Маннон Саидов ҳам халқ оқсоқолининг ҳаёти, тарихий манбалардан фойдаланиб, «М. И. Калининнинг Самарқандга келиши» полотносини яратганди. Бу асарда Михаил Ивановичнинг енгил, очиқ машинада самарқандликлар томонидан тантанали кутиб олиниши ифодаланган.

Халқимизнинг севимли оқсоқоли М. И. Калинин 1923 йилда Тула халқ усталари яратган 250 литрли мис самоварни Бухоро Қизил Армия қўшинларига совға қилган эди. Самовардаги сув 40 минутда қайнаб, икки кунгача совимаслиги ҳаммани ҳайратлантиради. Халқ оқсоқоли совғаси 1939 йили Янгийўл районидаги «Шарқ юлдузи» колхозига Йўлдош Охунбобоев томонидан топширилган.

М. АҲМЕДОВ,
музей ходими.

«ГУЛХАН» КЛУБИНИНГ ШЎЪЛАСИ

57-уй-жойлардан фойдаланиш участкасининг «Гулхан» ўсмирлар клубидаги тўгарагига қатнашаётган ёш-ёланглар биринчи машғулотда билим манбаи бўлган китобни севиш, асраш ва қадрлашга тантанали ваъда бердилар. Тошкентдаги Сергели районининг ёш китобхонлари бу ерда адабиётнинг сеҳрли оламига кирадилар.

Ташкилотчи — муаллима Сония Довутовна Аликберова ўсмирларни фақат китоб мутолаа қилишга эмас, балки баҳслашиш санъатига ҳам ўргатмоқда. Улар муаллималари билан биргаликда музейларга бормоқдалар, китобхонлар конференцияларида иштирок этмоқдалар. Ўсмирлар бўш вақтларини фойдали ишларга сарфлаб савияларини шу тариқа оширмоқдалар.

«Гулхан» клуби қошида ташкил этилган 30 тўгарак ҳам микрорайондаги болаларнинг севимли даргоҳига айланиб қолган. Бу ерда улар расм чизадилар, самолётлар лойиҳасини яратадилар, музика асбобларида чалишни ўрганадилар, рақсга тушиб, ашула айтадилар.

«Вега» кетидан «Фобос»

Янги халқаро «Фобос» лойиҳасини амалга ошириш қуёш системасидаги планеталарни ўрганишда муҳим қадам бўлади. Бу лойиҳа 1988 йилда Марс ҳамда унинг йўлдошлари Фобос ва Деймосни тадқиқ этиш учун Совет Иттифоқининг икки автомат станцияси учирилишини кўзда тутади. «Вега» лойиҳаси юзасидан халқаро илмий-техника комитетининг Москвада ўтаётган мажлисида ана шу ноёб космик экспериментга тайёргарлик кўриш муҳокама қилинмоқда.

«Венера-Галлей кометаси» лойиҳасида қатнашаётган мамлакатлар олимларининг диққат марказида ҳамон «Вега-1» ва «Вега-2» планеталараро станциялари турибди. Бу станциялар бир миллиард километрга яқин йўлни учиб ўтди ва орадан уч ойдан сал кўпроқ вақт ўтгач, Галлей кометаси билан учрашади. Европа космик агентлигининг «Жотто» ва Японияниннг «Планета А» аппаратлари ҳам кометага шитоб билан яқинлашиб бормоқда. Мана шу ғоятда мураккаб эксперимент чоғида ишлаб чиқилган принциплар космосни тинчлик мақсадларида ўзлаштиришда турли мамлакатлар олимлари ҳамкорлигининг намунаси бўлиб, «Фобос» лойиҳасини тайёрлашга ҳам негиз қилиб олинади.

Планеталараро икки «Фобос» автомат станцияси 1988 йилнинг июлида бири кетидан иккинчиси бир неча кундан кейин Бойқўнғир космодромидан учирилиши керак. Ҳар бир аппарат ичида ўттизтадан прибор бўлади. Станциялар Марсга етиб бориши учун етти ойча вақт кетади. Улар 1989 йилнинг бошларида планетага яқинлашиб боради. Эксперимент чоғида Марс ва унинг йўлдошлари юзи съемка қилинади, Марс атмосфераси, планетанинг магнит майдони тадқиқ этилади. Фобосга приборлари бўлган чоғроқ зондларни тушириш ҳам мўлжалланади.

«Фобос» лойиҳасига доир ишларда совет олимлари билан бирга Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Чехословакия, шунингдек Австрия, Франция, ГФР, Швеция мутахассислари ҳамда Европа космик агентлиги мутахассислари қатнашадилар.

В. ОВЧАРОВ,
ТАСС мухбири.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

• Социализм мамлакатларида

ТАЖРИБА АЛМАШМОҚДАЛАР

БЕРЛИН. Вайсвассередаги «Лаузицер Глас» шиша комбинатининг меҳнаткашларини СССРдаги турдош корхоналар ва илмий-тадқиқот институтлари билан кўп йиллик ўзаро манфаатли ҳамкорлик анъаналари боғлаб турибди. Ҳозирги вақтда икки қардош мамлакат мутахассисларининг диққат-эътибори уй-рўзғорда ишлатиладиган ойна, шиша идиш, биллур ишлаб чиқаришни янада интенсивлашга қаратилгандир.

Ҳамкорликнинг мутахассисларни ўзаро юбориб туриш сингари формаси амалда яхши натижа бермоқда. Бу тадбир илғор тажрибани ишлаб чиқаришга тез жорий этиш имкониниигина бериб қолмай ишлаб чиқариш жараёнларини рационализациялашда шерикларнинг бевосита фаол иштирок этишига ҳам кўмаклашмоқда. Ленинграддаги ва Гусь-Хрустальний комбинатидаги ҳамкасблар билан ана шундай ҳамжиҳатлик қилиш натижасида шиша эритиладиган сермаҳсул электр ванналари ишлаб чиқаришга муваффақиятли жорий этилди. Ана шундай ванналардан фойдаланиш чоғида электр энергияси тежалади ва меҳнат шароитлари яхшиланади.

Комбинат составига кирувчи Деберндаги шиша заводида илғор технологиялар биргаликда ишлаб чиқилганлиги туфайли ишлаб чиқариш бинолари ва завод амбулаториясини иситиш учун иссиқлик тариқасида саноат қурилмалари иш жараёнида ажратадиган иссиқликдан фойдаланиладиган бўлди. Бу эса корхонага ҳар куни 1,6 минг куб метргача табиий газни тежаш имконини бермоқда.

ОЛИС РАЙОНЛАРДАГИ АҲОЛИ УЧУН

УЛАН-БАТОР. Монголиянинг энг олис аймоқларидан бири — Убсунур аймоғида қурилган янги поликлиника беморларни қабул қилди. Унинг диагностика кабинетлари, лабораториялари Совет Иттифоқидан келтирилган медицина асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. Улан-Батор медицина институтида ва Совет Иттифоқидаги олий ўқув юртларида билим олган малакали мутахассислар беморларни қабул қилмоқда.

Эндиликда республиканинг бутун аҳолиси, шу жумладан қишлоқ жойларида яшаётган аҳоли малакали медицина ёрдами олиши мумкин. Давлат ҳар йили ўз бюджетидан 10 процент маблағни халқ соғлиғини сақлаш учун ажратмоқда. Шу туфайли ҳозирги вақтда МХРда медицина муассасаларининг кенг тармоғи: касалхоналар, поликлиникалар, дорихоналар ташкил қилинди, фармацевтика заводи ишлаб турибди.

Совет мутахассислари монгол шифокорларига катта ёрдам бермоқдалар. Медицина муассасаларининг замонавий асбоб-ускуналар билан таъминланиши яхшиланганлиги, диагностика ва даволашнинг илғор методларидан фойдаланилаётганлиги ҳозирги Монголия соғлиқни сақлаш системасининг ўзига хос хусусиятидир.

ШОНЛИ САНАГА МЕҲНАТ СОВҒАСИ

ХАНОЙ. Шонгонг дизель двигателлари заводи қурувчиларининг интернационал коллективи СССР билан ВСР ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома имзоланганлигининг 7 йиллигига ажойиб меҳнат совғасини тайёрлади: Совет-Вьетнам иқтисодий ҳамкорлиги ана шу объектининг биринчи навбати фойдаланишга топширилди.

Завод биринчи навбатининг ишга туширилиши шу йил охиригача 100 та дизель мотор ишлаб чиқариш имконини беради. Корхонанинг иккинчи навбати фойдаланишга топширилгандан кейин бу ерда ҳар йили 50 от кучи қувватига эга бўлган 2 мингта мотор ишлаб чиқариладиган бўлади.

Митинг иштирокчилари социалистик қурилишда ёрдам бераётганлиги учун КПССга, совет ҳукуматига ва халқига миннатдорчилик изҳор этдилар.

ПРОГРАММАВИЙ ҲУЖЖАТНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАБ

КОБУЛ. Шу кунларда бутун Афғонистонда «Революциянинг миллий-демократик характери ва ҳозирги шароитда унинг кечиктириб бўлмайдиган вазифалари тўғрисида»ги тезисларни қўллаб-қувватлаш юзасидан митинглар ва йиғилишлар ўтказилмоқда. Бу тезислар АДР революцион кенгашининг фавқулодда кенгайтирилган мажлисида маъқулланган эди.

АДРни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг тезисларда ўз аксини топган асосий йўналишлари АХДП ва АДРнинг меҳнаткашлар фаровонлигини оширишга қаратилган йўли ўзгармаслигини тасдиқлайди, дейишди Кобулда, Царандой (халқ милицияси) академиясида бўлиб ўтган митинг қатнашчилари. БАХТАР агентлигининг хабар беришича, академия ўқитувчилари ва тингловчилари АХДП Марказий комитети номига мактуб йўлладилар. Мактубда улар тезисларни якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликлари изҳор этилади.

Балхда ва бошқа бир қанча вилоятларда ҳам митинглар бўлиб ўтди. Уларнинг қатнашчилари — ишчилар, деҳқонлар, хизматчилар ва Афғонистон аҳолисининг бошқа социал табақалари вакиллари революциянинг иқтисодий ва социал базасини янада кенгайтириш ҳамда мустаҳкамлашни кўзда тутувчи программавий ҳужжат қоидаларини рўёбга чиқариш ишида бутун куч-ғайратларини сарфлашга азму қарор берганликларини изҳор қиладилар.

Япон жамоатчилиги АҚШ томонидан мамлакатни ядро қуроли билан таъминлаш борасидаги олиб бораётган агрессив ҳаракатига қарши норозилик билдирмоқда. Бир қатор шаҳар ва қишлоқда бўлиб ўтаётган кўп кишилик намойишларда японияликлар ядро қуролини чеклаш борасида ўз фикр ва мулоҳазаларини билдиришмоқда.

Суратда: Кавасаки (Канагава вилояти) шаҳридаги ядросиз зонага айлантирилган марказга ўрнатилган ёдгорлик.

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИ ВА ПОЙТАХТЛАРИДА

ПАРИЖ. Франциянинг Дьеп порти билан Буюк Британия соҳили ўртасида денгиз орқали юк ва пассажир ташишни таъминлайдиган паром кемаларининг ҳаракати батамом тўхтаб қолди. Ана шу кемаларнинг экипажлари касаба союзларининг даъватига биноан стачка эълон қилдилар. Бу стачка денгизчиларнинг февраль ойидаги забастовкаларида қатнашган кишилар суд йўли билан таъқиб этилаётганликларига қарши норозилик белгиси сифатида ўтказилмоқда.

***

НЬЮ-ЙОРК. АҚШдаги энг йирик автомобиль компанияларидан бири — «Крайслер» компаниясининг Алабама штатидаги Хантсвилл шаҳрида жойлашган икки заводидаги уч мингдан кўпроқ ишчи забастовка бошлади. Ишчилар иш ҳақининг оширилишини, шунингдек корпорация эгаларининг ўз корхоналарида касаба союз ташкилотлари тузилишига йўл қўймаётган фирмаларга пудрат ишлари бериш сиёсатидан воз кечишларини талаб қилмоқдалар.

***

ҚОҲИРА. Миср илмий тадқиқотлар ва технология академияси баланд Асвон тўғони вужудга келтирган Носир кўли районини ривожлантириш катта программасини ишлаб чиқди. СССРнинг кўмаги билан Асвонда барпо этилган гидроэнергетика комплекси туфайли мамлакат харитасида пайдо бўлган жуда катта сув омбори суғориладиган ерлар майдонини неча юз минглаб гектар кенгайтирди.

Сув омбори соҳиллари бўйига хурмо дарахтининг энг яхши навларини ўтказиш, мевали боғлар барпо этиш мўлжалланмоқда. Ривожлантириш программасида МАРнинг мана шу табиий ресурсларга бой зонасида мармар ва гранитга ишлов берувчи корхоналарни қуришга, балиқчилик хўжаликларини ташкил этишга муҳим ўрин берилган.

***

ЯУНДЕ. Камерун пойтахтида болалар соғлиғини сақлашга бағишланган халқаро курслар очилди. Унинг ишида Африкадаги 16 мамлакат врачлари ҳамда медицина хизматларининг ходимлари, шунингдек жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг вакиллари иштирок этмоқдалар.

ЛИВАНДАГИ АҲВОЛ

БАЙРУТ. Исроиллик босқинчилар Набатия шаҳридан сал беридаги Хаббуш, Арабслим, Айнбосуар, Жбаа ва Жаржуа қишлоқларини тўпга тутдилар. Уй-жойлар ва хўжалик иморатларига катта зиён етказилди, мактабларда машғулотлар тўхтаб қолди. Бу райондаги ҳаёт қақшаб қолди.

Тир шаҳрининг денгиз порти ишламаётганига икки ҳафтача бўлди. Тирга бораётган савдо кемаларини Исроилнинг ҳарбий катерлари ушлаб қолмоқда. Агрессорнинг қароқчиликлари мамлакат жанубининг экономикасига катта зиён етказмоқда, уни озиқ-овқат ва бошқа энг зарур моллар билан таъминлашни қийинлаштирмоқда.

Исроил авиацияси ўтган кунлар мобайнида Жанубий Ливан устида тез-тез учиб турди. Исроил ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари аҳоли ўртасида ваҳима чиқариш ниятида Сайда шаҳри устида неча бор товуш ғовидан ўтиб учди.

Ливан ватанпарварлари мамлакатнинг босиб олинган жанубида қуролли курашни давом эттириб, исроиллик босқинчилар ва унинг маҳаллий гумашталарига қарши бир қанча муваффақиятли операциялар ўтказдилар. Партизанлар Аннакура ва Байт-Лиф аҳоли пунктлари районларида исроиллик босқинчилар ва қўғирчоқ «Жанубий Ливан армияси» позицияларига ҳужум қилдилар.

МУҲИМ ҚАРОР

ВЬЕНТЬЯН. Лаос Халқ Демократик Республикаси мустамлакачилик давридан ва империалистик агрессиядан мерос бўлиб қолган қолоқлик ва вайронгарчиликни бартараф қила бориб, революция ғалабаларини шараф билан ҳимоя этди, халқ хўжалигини тиклади, социал-иқтисодий ривожланиш соҳасида катта муваффақиятларга эришди. Лаос халқ революцион партияси марказий комитети секретариатининг **ЛХДР** эълон қилинган куннинг 10 йиллигини байрам қилиш тўғрисидаги қарорида шу ҳақда гапирилади. Ана шу байрам 2 декабрда ўтказилади.

Партия аъзолари ва кўп миллатли бутун Лаос халқи, деб таъкидлаб ўтилади ҳужжатда, муҳим тарихий маррада туриб, революцион анъаналарни ривожлантиришлари, Лаоснинг биринчи йиллик планини муваффақиятли тугаллаш, Лаос халқ революцион партиясининг III съезди қарорларини бажариш ҳамда партиянинг IV съездини муносиб кутиб олиш учун бутун куч-ғайратларини сафарбар қилишлари лозим.

Республиканинг ўн йиллиги байрами социалистик мамлакатлар билан, биринчи навбатда Совет Иттифоқи билан жанговар бирдамлик ҳамда ҳар томонлама ҳамкорликни мустаҳкамлаш, СССРнинг тинчликни мустаҳкамлашга, ядровий уруш хавфини йўқотишга қаратилган тинчлик борасидаги ташаббусларини қўллаб қувватлаш шиори остида ўтказилиши лозим.

КИМ ЎЗАРГА

Яқинда Болгария Халқ Республикаси пойтахти — София шаҳрида машинкада ёзиш ҳамда стенография бўйича ўтказилган халқаро мусобақа ўзига хос ғолибларни аниқлаб берди. Мусобақанинг барча қатнашчилари ўзлари танлаган касбни пухта ўзлаштиришиб, бу борада етарли билимга эга эканликларини намойиш этишди. Германия Федератив Республикасидан келган Габриэла Монта машинкада минутига 712 ҳарф босиб, биринчи ўринни эгаллади. Болгария вакили Ани Армянова бир минутда 500 та белгини қайд қилиб, стенографчилар ўртасида ғолиб чиқди.

ТЕМИР ЙЎЛДАГИ МУЗЕЙ

Мадрид яқинидаги Делициас станциясида ўзига хос темир йўл музейи ишлаб турибди. Станцияда тарихий қимматга эга бўлган 30 та паровоз томошабинларга кўрсатилмоқда. Уларнинг энг ноёби 1861 йилда ишлаб чиқарилган. 1911 йилда биринчи бор ҳаракат қила бошлаган электропоезд вагонлари ҳам музейга келаётганларда катта қизиқиш уйғотмоқда. Фақатгина шу йилнинг олти ойи мобайнида музейни 100 мингдан ортиқроқ томошабин келиб кўрди.

ФАҚАТ ПУЛДОРЛАР УЧУН

Мўмай пул эвазига инсон танасидаги организмлар билан савдо қилиш ғарб мамлакатларида авжига чиқмоқда. Яқинда Англияда бўлиб ўтган воқеа яна жамоатчиликни ларзага келтирди. Бу ердаги шахсий клиникаларнинг бирида соппа-соғ одамнинг буйраги пулдор бемор шахсга ўтказилди. Ночор қолган бечора ўз буйрагини бор-йўғи 3000 фунтга сотишга мажбур бўлди. Бундай нохуш операцияни бажарган «хирург»нинг қўли ҳатто соғ одамни ногирон қилиб қўйсада, асло титрамади. Энг муҳими — пулдорнинг кўнгли жойига тушди.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

НОШИРЛАР ТУҲФАСИ

Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти қуйидаги янги китобларни чоп этди:

● «Мушоира» — Ўзбекистон ССР халқ шоири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Зулфия «Асарлари» уч жилдлигининг ушбу иккинчи жилдига 1970—1983 йилларда яратилган шеърлари билан янги манзумалари киритилган. Китобдан атоқли шоиранинг «Уни Фарҳод дер эдилар», «Қуёшли қалам» сингари машҳур достонлари ва янги таржималаридан намуналар ҳам ўрин олган.

● «Жанр эстетикаси» — Эркин Умаров ва Илья Пол ҳамкорликда яратган ушбу рисолада ўзбек совет адабиётшунослиги ва санъатшунослигида нисбатан кам ўрганилган муаммолар — драматик жанрларнинг назарий асослари, тараққиёт тенденцияси талқин қилинган. Китобда ўзбек адабиётида яратилган энг яхши драматик асарларнинг жанр турлари, драматург ва спектакль муаммолари тадқиқ этилади.

Мажмуа адабиёт назарияси, драматик жанрлар поэтикаси ҳамда театр санъати билан қизиқувчи мутахассисларга мўлжалланган.

● «Йигирманчи аср» — атоқли арман шоири, СССР Давлат мукофоти лауреати Геворг Эминнинг шеърлари асримиз кишилари қиёфасини талқин этади: бунёдкор, айни замонда ёрқин истиқбол учун курашувчи шахс, ҳаётга ошиқ ва инсон шеър мухлисларининг севимли лирик қаҳрамони бўлиб қолишига ишонамиз.

«Дўстлик кутубхонаси» серияcида чоп этилган мазкур тўпламга киритилган шеърларни авторлар коллективи ўзбекчага ағдарган.

Саломат АЗИМОВА.

• ТУРФА ОЛАМ

ТРАКТОРДА АФЗАЛ

ҲЕЧ ҚАНДАЙ СЕҲР-ЖОДУСИ

Қадимги нашрларни варақлаганда

Донишманд ичкилик зарари ҳақида

Юсуф Хос Ҳожиб XI асрда яшаб ижод этган шоир, файласуф, донишманд олимдир. Унинг бизгача етиб келган асари — «Қутадғу билиг» бўлиб, у «Саодатга йўлловчи билим» деган маънони беради. Асарда Адолат, Давлат, Ақл, Қаноат сингари масалалар кундалик турмуш шароитларига боғлаб берилганини кўриш мумкин. Шоирнинг ичкиликка муносабати масаласи алоҳида маъно касб этади.

«Қутадғу билиг»да ичкиликни таърифловчи, уни тарғиб қилувчи бирорта ҳам мисра мавжуд эмас. Шоир ҳатто ичувчи киши билан дўст тутинишдан, унга яқинлашишдан ҳазар қилади (шеърларни таржимада келтирамиз):

Икки турли эрга қўшилма, йира,
Қўшилдингми, фасод қўзғалар, кўр-а.
Бириси чақимчи, ғийбат ҳар иши,
Бириси таъмагир, икки юз киши.
Яна майни суйган кишин дўст билма,
У вафо этмагай, дилин ғаш қилма.

Шоир Адолат тилидан гапириб, эл нафратига сазовор бўладиган ярамасликларни (ёлғончилик, зулмкорлик, суқлик, очофатлик, ҳовлиқмалик, уят-андишасизлик, қўли эгирлик) кўрсатар экан, улар орасида ичкиликка муккасидан кетишни ҳам алоҳида санаб кўрсатади.

Бугина эмас. Юсуф Хос Ҳожиб майни мукка тушиб ичиш оқибатларини ҳам уқтиради. Шоир талқинида бўр, яъни май ҳар қандай пасткашлик, тубанлик, ярамаслик сари қўйилган дастлабки қадамдир:

Не-не андишали, бўлса феъли соз,
Май ичса тубанлик қилади бехос.

Донишманд, билимдон, зеҳнли, ақлли-идрокли кишилардан ҳам айримларининг майга яқин бўлиб қолиши шоирни ҳайратга солади, унинг нозик қалбида чексиз афсус-надоматларни уйғотади:

Эсиз, баъзан уят, андиша, зако,
Нопок майга кетар гоҳи, эй доно.

Май ичиш йигитнинг қут (бахт-саодат)ини йўқотади, уни телба, тентакка айлантиради. Қорнига кирган ичкилик ичкаридаги ҳар хил сўзларни оғизга ҳайдайди, май таъсирида қўлдан кетган беҳуда сўзлар кейин киши қалбини ўртайди, изтиробга солади. Бунинг устига ичкиликда шундай ярамас ваҳший қудрат борки, у донони билимсиз, билимсизни эса расвойи олам қилади:

Нима дейди, эшит, байтни айтгучи,
Ўқисанг очилар таши ҳам ичи:
«Агар ичсанг, кайфни оширади май.
Кўнгил сиррин очар у битта қўймай.
Билимдон май ичса билимсиз бўлар,
Билимсиз-чи, ичса, қолмас паст бўлмай».

Юсуф Хос Ҳожиб назарида кўпчиликка бош бўлган кишининг, айниқса, майга яқинлиги кўнгилли эмас. Ахир, кўпчилик бошлиқдан намуна олади.

— Май ичишнинг энг фожиали оқибатлари дан бири, дейди шоир, —инсоннинг фойдали фаолияти, кундалик турмуш изланишларидан четга чиқариб юборишидир. Май туфайли қанчадан-қанча ножўя урф-одатларга тўғри келмайдиган хатти-ҳаракатлар содир бўлади. Худди шу туфайли амалга оширилиши лозим бўлган кўплаб эзгу ишлар қолиб кетади, орқага сурилади, ёхуд умуман йўққа чиқади. Майга ружу қўйиш — хор-зорлик сари бориш, нокорликни ихтиёрий равишда танлаш деган гап:

Май ичма, эй майхўр, эй бўғиз қули,
Май ичсанг очилар гадолик йўли.
Авом майхўр эса, моли бўлди ел,
Беги майхўр эса не хил бўлар эл.
Ичкилик ёв эрур, ичими —кумуш,
Қилиғи тутиши, феъли — жанг, уриш.
Киши ичса телба, ҳуши оз бўлур,
Бу телба иши кўр, қачон соз бўлур,
Нима дейди, эшит: донишманд тили,
Бу сўзни ишга сол, эй бўғиз қули.
«Неча битар ишлар май ичса қолар,
Неча ножўяси ичилгач келар.
Май ичса, берилса беги ўйинга,
Эл-юрт иши қолар битмай кейинга.
Не-не ярамас иш май ичса бўлар,
Не-не эзгу ишлар ичилса, қолар.

Шоир бешта энг ярамас деб ҳисоблаган ишни алоҳида санаб кўрсатади. Бу ярамас ишларнинг ҳаммаси ҳам соғлом фикрли инсон қалбини ларзага солади, унда нафрат туйғуларини уйғотади. Ҳаромга қўшилмоқ, зулм-зўравонлик қилмоқ, киши қонини тўкмоқ — яъни одам ўлдирмоқ, бошқаларга ўч-кек сақламоқ ва бўр (май) ичмоқ — буларнинг ҳаммаси бир тоифадаги гуноҳлардир.

«Қутадғу билиг» 1069 йилда, яъни бундан салкам минг йил олдин ёзилган. Ўша замонларда яшаган Юсуф Хос Ҳожиб кишиликнинг, инсониятнинг май ичишидаги шундай фожиаларни кўрсатар экан, бу бизга, —XX аср кишиларига ҳам ёрқин сабоқ бўлмоғи керак.

Боқижон ТЎХЛИЕВ,
филология фанлари кандидати.

• Яхши нарсаларнинг ҳаммаси—болаларга

САМО ЙЎЛЛАРИ ЕРДАН БОШЛАНАДИ

Космик ракета ва «ўзиучар ликопчалар»... Тошкентдаги Бошлиқ янги микрорайонига қўнди. Аэропорт атрофидаги баланд-баланд уйларда яшовчи болаларнинг оғзи қулоғида. Ахир улар космик шаҳарчанинг эгалари бўлиб қолдилар-да.

Бу ерда болалар маза қилиб дам олишмоқда, кўп нарсалар ўрганишмоқда. «Учиш» олдидан спорт майдонларида машқ қилиш мумкин. Стол тенниси ҳам болаларга маъқул тушди. Ўйин автоматларининг айтмайсизми! Космик фазони тадқиқ этишни орзу қилиб юрган болаларни эса ёш астронавтлар тўгараги машғулотларга таклиф этмоқда.

— Старт калитини буранг — деган команда янгради.

—Старт калити буралди,— қувноқ жавоб беради ўсмир ва худди сирли оламга учишга тайёргарлик кўргандек ракетага чиқиб ўриндиғига ўтиради. Ким билади, дейсиз, эҳтимол ана шу ўйинлар болалар қалбига олис самоларга учиш завқ-шавқини солар...

Агар ёш космонавтлар толиқиб қолишган бўлса «Космодром» кафесида тамадди қилиб олиш мумкин. Шу ернинг ўзида мультфильмлар ҳам кўрсатилади.

Космик шаҳарча дид билан ясатилганини айтиб ўтмоқчиман. Типтиниқ нилий рангдан тортиб, лоларанг-қизил рангача — ана шу ёрқин бўёқлар олами ҳам болалар хаёлини ром этади.

Космодромни қуришда Фрунзе районидаги 20 тага яқин корхона коллективи иштирок этди. Болаларга бу ажойиб совғани архитектор ва конструкторлар, бинокор ва монтажчилар, рассом ва транспортчилар тайёрладилар. Улар Улуғ Ватан уруши ветеранларининг ишдан бўш вақтларида болалар учун ана шундай шаҳарча қуриш ҳақидаги ташаббусини чин кўнгилдан маъқуллаган эдилар. Қурилиш учун маблағ Улуғ Ғалабанинг 40 йиллиги шарафига ўтказилган шанбаликлардан тушди.

Шаҳарча кенгайиб бормоқда. Яқин орада бу ерда бассейн, стадион бунёд этилади. Катталар учун дам олиш зонаси бўлади.

Эндиликда райондаги ҳамма 25 та микрозонада болалар учун ўйин ва спорт майдончалари бор.

Э. ТУХВАТУЛЛИНА,
ЎзТАГ мухбири.

• *Ҳайвонот олами сирлари*

БЕОЗОР ҚУШ

Шаҳримиздаги турли қушлар қишда иссиқ жойларга учиб кетади, шулардан мусича қишлаб қолади. Шу қуш ҳақида маълумот берасангиз.

Барно АЛИЕВА, студент

Мусича каптарсимонлар туркумининг каптарлар оиласининг бир ...жилидир. Бу қуш Африкада, Осиёда эса Арабистон, Эрон, Ироқ, Афғонистон, Ҳиндистон мамлакатларида кенг ...рқалган. Совет Иттифоқида фақат Ўрта Осиё республикаларида ва Жанубий Қозоғистондаги... учрайди. У ўлкамизда кўп учрайдиган қушлардан бири ҳисобланади.

Мусича ҳаёти одамлар билан чамбарчас боғланган бўлиб, у ҳақиқий синонтроп қушлар қаторига киради. Улар ...роқ ҳаёт кечириб, воҳадаги шаҳар ва қишлоқлар асосий ошиёни... Тоғ этакларига, ян... ўзлаштирилаётган ...л зоналаридаги қишлоқларга ҳам одамлар билан бирга кириб бо...ди. Шуни алоҳида таъкидлаш кераки, мусичалар одамлар истиқомат қиладиган жойлардан ҳеч узоққа кетмайди.

Урғочи қуш билан эркаги бир жуфт бўлгандан кейин уя қуришга киришади. Уяси ниҳоятда содда ва омонат бўлади. Қурилиш материалларини бири олиб келса, иккинчиси уяни қуради. Тайёр бўлган уяга иккита оқ рангли тухум қўяди. Ўзбекистонда мусичаларнинг тухум қўйиш даври асосан февралдан бошланиб, октябрда тамом бўлади. Айрим йиллари қишнинг илиқ келиши уларнинг кўпайиш муддатини олдинга суради, бундай пайтда январнинг охирги кунларидаёқ тухум қўйишни бошлаб юборади. Бу қизиқ биологик хусусият республикамизда учрайдиган бошқа биронта қуш турига хос эмас. Шундай қилиб, бир йилда 7—8 мартагача тухум қўйиб бола очади. Инкубация даври 2 ҳафтача давом этади. Тухумдан чиққан болалари майин эмбрионал парлар билан қопланган. Улар жуда нимжон, ожиз ва ҳаракатсиз бўлади. Биринчи кунлари болаларини «сут» билан овқатлантиради. Оқшомхонда, бу ҳақиқий сутми деган савол туғилади. Кўпайишга киришган қушларнинг жиғилдон девори эпителиал тўқималарининг кучли қалинлашишидан ажралиб чиқадиган суюқлик «каптар сути» деб аталади. Ота-она қушлар жиғилдонда ҳосил бўлган суюқликни оғзидан қайтариб, болаларини овқатлантиришга мослашган.

Мусичалар донхўр қушлар қаторига киради. Улар тўкилган, сочилган донларни ердан териб ейди. Бу қушнинг овқати таркибида 30 дан зиёд ҳар хил маданий ва ёввойи ўтларнинг донлари учрайди.

Мусичалар қишлоқ хўжалик экинлари экиладиган майдонларда овқатланмаганлиги туфайли, далаларда етиштирилган ҳосилга мутлақо зарар етказмайди. Уларнинг гўшти мазали бўлишига қарамай ов қилинмайди. Мусичага ҳамма яхши назар билан қарайди, чунки у беозор қуш.

Э. ШЕРНАЗАРОВ,
биология фанлари кандидати.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

«ШУҲРАТ» ҲАЁТГА ЙЎЛЛАНМА БЕРАДИ

«ШУҲРАТ» МАКТАБ-МАГАЗИНИ САНОАТ МОЛЛАРИ КИЧИК СОТУВЧИЛАРИ ТАЙЁРЛАЙДИГАН 5-6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Курсларга 17 дан 25 ёшгача бўлган, 8 ва 10-синф ҳажмида маълумотли, Тошкент шаҳрида пропискаси бўлган қизлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Ўқувчиларга ойига 52 дан 63 сўмгача стипендия тўланади.

Битирувчилар шаҳарнинг йирик савдо корхоналарига ишга юбориладилар. Хоҳловчиларга ўқишни Совет савдоси техникумида давом эттиришлари учун қулайлик яратиб берилади.

Ўқишлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, 10-квартал, 15-уй (20, 34, 50, 54, 70, 75, 79-автобуслар; 6, 11, 12, 13, 19-троллейбусларнинг «Шуҳрат» бекати, метронинг «Чилонзор» станцияси).

Ўқув қисми телефони 76-39-54.

«ШУҲРАТ» МАКТАБ-МАГАЗИНИ.

ҲАР БУЮМНИНГ ЎЗ ЎРНИ БОР

Китоблар, журналлар, альбомлар, идишлар, кастрюллар, сковородкалар.

...Ана шу ранг-баранг буюмларсиз бугунги турмушимизни тасаввур эта олмаймиз. Бундай буюмлар ўз ўрнини топиши, қўл узатса етадиган жойда туриши учун нима қилмоқ керак?

Бунинг учун ШКАФЛАР, ЖАВОНЛАР, ОСМА ШКАФЧАЛАР керак.

Бундай мебеллар сиғимдор ва айни пайтда бежирим. Айниқса кичик квартираларга муносиб жойлашади. Тошкентдаги ошхона ва бошқа мебеллар заводи ана шу маҳсулотларни ишлаб чиқармоқда. Корхонада мебелларнинг ягона нусхали намуналари ишлаб чиқилмоқда ва уларга ёғочдан ҳамоҳанг нақшин гуллар туширилмоқда.

Ошхона учун СТЕНКАЛАР, ОШХОНА ГАРНИТУРЛАРИ, ЖАВОНЛАР, ОСМА ШКАФЧАЛАР шаҳарнинг ихтисослаштирилган мебель магазинлари ва хўжалик моллари магазинларида сотилмоқда.

«УЗМЕСТПРОМ» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ (телефон 76-47-11).

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27).

ИХЧАМ ВА ЕНГИЛ СУМКАЛАР

Тошкент чарм-галантерея ва спорт товарлари ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳар хил ҳажмли сумкалар ишлаб чиқармоқда.

ЙЎЛ, СПОРТ, ХЎЖАЛИК СУМКАЛАРИ қулай, сиғимдор, енгил, чидамлидир.

Бу сумкалар сунъий чарм ва рангдор синтетик материаллардан тайёрланган.

Баҳоси — 8 сўмдан 20 сўмгача.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЕНГИЛ САНОАТ МИНИСТРЛИГИНИНГ МАРКАЗИЙ ЛОЙИҲА-КОНСТРУКТОРЛИК-ТЕХНОЛОГИЯ БЮРОСИ.

ШОЛЧА ЧИРОЙ ОЧАДИ

Агарда сиз квартирангиз хоналарига шолча ёзиб, мебелларни ва дарпардаларни унинг рангига мос келадиган газламалар билан безасангиз, квартирангиз чиройи янада ошади.

«Таштекстильторг»нинг 54-магазинида сотувга қўйилган қизил ва қирмизи рангли шолчанинг бир метри баҳоси 8 сўм, мебелларга ғилофланадиган газламанинг баҳоси— 1 метри 14 сўм ва дарпардабоп каноп ва шойи газламанинг бир метри баҳоси 5 сўмдан 10 сўмгача.

Магазин адреси: Тошкент шаҳри, Луначарский шоссеси, (1, 101, 24 экспресс автобусларнинг «Марказ» бекати).

Магазин соат 11 дан 20.00 гача ишлайди, танаффус —14 дан 15.00 гача. Душанба — дам олиш куни.

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ»

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-37-27)

театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА —19/XI да **Дилором**, 20/XI да **Дон Кихот**, 21/XI да **Анда.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 19/XI да **Ўғрини қароқчи урди**, 20/XI да **Шошма, қуёш**, 21/XI да **Куёв.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА —20/XI да **Гулсара**, 21/XI да **Узилган торлар.**

кино

19 НОЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ХЎРЛАНГАНЛАР» — **Санъат саройи** (катта зал, 17, 19.30, телефонлар: 44-21-34, 44-21-44, 44-21-74).

«ОИЛАВИЙ ҲАЁТ ПОҒОНАЛАРИ»— **Чайка** (тоқ соатларда, телефон 77-06-20).

«ҒАЗАБ КУНИ» —**Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87), **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-58-04).

«ҲАЛОКАТГА МАҲКУМ ЭТИЛГАН КОННИНГ ТОНГГИ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52). **М. Шайхзода номли** (тоқ соатларда, телефон 42-39-74), **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51).

«КЕЛИБ АЙТГАНЛАРИМ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02), **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон 58-36-06), **К. Ёрматов номли** (тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«АЁЛ ВА ЭРКАК» —**Ватан** (тоқ соатларда), **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (тоқ соатларда, телефон 78-47-25), **Ғунча** (16, 18, 20.00; телефон 42-02-22).

«ҚИШДА ПИШАР ОЛЧА» — **С. Раҳимов номли** (16, 18, 20.00; телефон 48-46-71), **Нукус** (тоқ соатларда).

«ШАФҚАТСИЗ РИНГ» — **Қозоғистон** (18, 20, 21.00 телефон 35-24-92).

20 НОЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ХЎРЛАНГАНЛАР» — **Санъат саройи** (катта зал, 12, 14.30, 17, 19.30, телефонлар: 44-21-34, 44-21-44, 44-21-74).

«ОИЛАВИЙ ҲАЁТ ПОҒОНАЛАРИ»— **Чайка** (тоқ соатларда, телефон 77-06-20), **Восток** (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да).

«ҒАЗАБ КУНИ» — **Ғунча** (16, 18, 20.00, телефон 42-02-22), **Москва** (тоқ соатларда).

«ҲАЛОКАТГА МАҲКУМ ЭТИЛГАН КОННИНГ ТОНГГИ» — **М. Шайхзода номли** (тоқ соатларда, телефон 42-39-74).

«КЕЛИБ АЙТГАНЛАРИМ» — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02), **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон 58-36-06), **К. Ёрматов номли** (тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«ОНАЖОН, МЕН ТИРИКМАН»— **Ҳамза номли** (жуфт соатларда).

«ОҚ ҚОПЛОН АВЛОДИ» — **Искра** (11, 14, 17, 19.00; телефон 39-14-59).

«АЁЛ ВА ЭРКАК» —**Ватан** (тоқ соатларда), **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (тоқ соатларда, телефон 78-47-25).

«ҚИШДА ПИШАР ОЛЧА» —**С. Раҳимов номли** (12, 14, 16, 18, 20.00; телефон 48-46-71), **Нукус** (тоқ соатларда).

«ШАФҚАТСИЗ РИНГ» — **Қозоғистон** (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 21.00).

ТВ

сешанба

19 НОЯБРЬ

РАКЕТА ҚЎШИНЛАРИ ВА АРТИЛЛЕРИЯ КУНИ

● МТ I

18.45 «Фан ва турмуш».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Арфа квартети чалади.
19.50 КПСС XXVII СЪЕЗДИ ОЛДИДАН. ЭСТОНИЯ ССР ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.
21.30 «Время».
22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Тбилиси)—«Динамо» (Киев).
23.45 «Дунё воқеалари».

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Сизни Свердловск опера театри таклиф этади».
19.20 «Сибирь тупроғи». Тюмень газ конларида фан-техника тараққиётини ривожлантириш.
19.50 Баскетбол бўйича СССР чемпионати. Хотин-қизлар. Минскдан олиб кўрсатилади.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
21.30 «Время».
22.05 «Буғдойзорлар оралаб». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Мушукча Женя ва йўл ҳаракати ҳақида». Мультфильм.
18.30 Ўсмирлар учун. «Орзу».
19.00 КПСС XXVII съезди олдидан. «Ҳаётимиз программаси». КПСС Программасининг янги таҳрирдаги лойиҳасини муҳокама қиламиз.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Бугун — Ракета қўшинлари ва артиллерия куни». Қизил Байроқли Туркистон Ҳарбий округи ракета қўшинлари ва артиллерия қўмондони, генерал-майор А. Д. Казанцев сўзи.
«Қўшиқсиз солдат солдатми». Фильм-концерт.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ёш ижрочилар концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Шеърият кечаси». В. И. Ленин номидаги СССР Халқлари дўстлиги саройидан трансляция пайтида ёзиб олинган.
23.05 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.

● ЎзТВ II

18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 Математика. Тенглик ва тенгсизлик.
18.50 «Совет Иттифоқи шаҳарлари». Кинопрограмма.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Чўқон Валихонов». Ҳужжатли фильм.
20.05 Ўқитувчи экрани. Чуқур ва мустаҳкам билимни шакллантирайлик.
20.30 «Ахборот».
20.50 География. СССР электроэнергетикаси.
21.30 МТ II

чоршанба

20 НОЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Болаларга ҳайвонлар ҳақида».
10.10 «Саёҳатчилар клуби».
11.00 «Буғдойзорлар оралаб». Бадиий фильм.
12.20 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Тажрибада синаб кўрилган». Ҳужжатли фильмлар: «Фақат бугунги кун билан эмас», «Нижнекамск варианти».
16.00 Одесса шаҳар Улуғ Ватан уруши ветеранлари хотин-қизлар хорининг чиқиши.
16.20 Л. Толстой ижоди.
17.25 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.10 «Нюрнберг: келажак ҳақида хотираларми?» Телефильм.
19.00 «Қувноқ нотачалар».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Ф. Шуберт. Вальслар. Халқаро конкурслар лауреати В. Камишов (фортепьяно) ижро этади.
19.40 «Ҳаётимиз программаси». КПСС Марказий Комитетининг лойиҳаларини муҳокама қиламиз. КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Халқаро бўлими мудирининг биринчи ўринбосари, фалсафа фанлари доктори В. В. Загладин сўзи.
20.05 «Жонли дарахт». Телефильм.
20.15 «Чўқон Валихонов». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия.
21.30 «Время».
22.05 «1985 йил қўшиқлари».
23.05 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Воронеж». Ҳужжатли фильм.
9.35 И. А. Гончаров. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари.
10.25, 13.40 Немис тили. 1-йил шуғулланаётганлар учун.
10.55 «Қрим этюди». Илмий-оммабоп фильм.
11.05 Ихтисослаштирилган ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. Астрономия. Қуёш.
11.35, 12.40 Музика. 3-синф. СССР халқларининг куйлари. 2-кўрсатув.
12.05 «Оила ва мактаб». Тележурнал.
13.10 География. 5-синф. Зилзила, вулқонлар, гейзерлар.
14.10 Ихтисослаштирилган ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. Эстетик тарбия.
14.40 «К. Чуковский ижоди».
15.25 «Оилавий турмуш этикаси ва психологияси». 3-кўрсатув.
15.55 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Қишлоқ янгиликлари».
19.50 «Музикали киоск».
20.20 «Ярославль портрети». Ҳужжатли фильм премьераси.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Спартак» — «Динамо» (Минск). 2-тайм.
21.30 «Время».
22.05 «Биринчи қиз». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Салом, кичкинтойлар!» Мультфильм.
8.00 «Тонгги тароналар».
8.10 Студент ёшлар учун. «Студент қишлоқ хўжалик отряди-85».
8.20 «Мактаб ислоҳоти — ҳаётга!»
8.30 «Ахборот».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Қизиқарли учрашувлар». Ёш мухбирларнинг ЎзССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Н. М. Шоматов билан учрашуви.
18.45 «Эртак қандай яратилди», «Ҳамма гап шляпада». Мультфильмлар.
19.10 «Чорвачилик — зарбдор фронт». «Қишлов — чорвадорлар учун масъулиятли давр».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Телевизион новеллалар театри. А. Мухтор. «9-палата» (такрорий).
20.20 «Тошкент лавҳалари». Манзарали фильм.
20.30 «Ахборот».
20.50 «Баҳор» фольклор ансамбли ижро этади (Афғонистон).
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Фавқулодда комиссар». Бадиий фильм.
23.40 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.00 МТ II
18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 Химия. Табиатда кремний. Силикат саноати.
19.10 «Яшнаган замин». Телефильм.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Ритмик гимнастика.
20.05 «Тўққизинчи пўртана». Телефильм.
20.30 «Ахборот».
20.50 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. Алгоритмлар. Катталиклар билан ишлаш.
21.20 «Спорт оҳанглари». Телефильм.
21.30 МТ II

Тошкент давлат медицина институтининг Биринчи клиникаси коллективи аллергология марказининг раҳбари, медицина фанлари кандидати О. А. Назаровга онаси, 1929 йилдан КПСС аъзоси

Тошбуви ШАРОПОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент Давлат университетининг ректорати, партия ва жамоат ташкилотлари фалсафа-иқтисод факультетининг фалсафа кафедраси доценти М. К. Ориповга онаси

Меҳринисо ОРИПОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»)

—орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и Ташгорсовета.

(Газета бир йилда 300 марта чиқади).

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ ШАҲРИ,
ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар: секретариат — 33-57-02: бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-08-74; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-55-39; Совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари— 32-55-32; хатлар — 33-29-70; эълонлар бўлими— 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—10571. А—2266. Индекс 64690 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10